SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

Nº 29 So. Boston, Mass., Liepos (July) 16 d., 1925 m. Metai XII

Bezdžionė Teisme

Svarbus mokslo su biblija susirėmimas.

Mokslininkai, geriausi krašto advokatai dalyvauja prof. Scopes bylos nagrinėjime.

DAYTON, Tenn., liepos 10 d. Šiandie rytą čionai prasidėjo nagrinėjimas historiškos John T. Scopes bylos. Scopes kaltinamas už laužymą Tennessee valstijos įstatymo. Kaip skaitytojams žinoma, šioji valstija nepersenai pravedė anti - evoliucijinį įstatymą, t. y. įstatymą draudžiantį mokyklose mokyti evoliucijos mokslą. Vidurinės mokyklos (high school) mokytojas John T. Scopes, neatsižvelgdamas to anti - evoliucijinio įstatymo, mokino savo mokinius evoliucijos valdžios mokykloje ir už tai tapo Tenn. valstijos patrauktas atsakomybėn. Džiurė susidėjo iš 11 farmierių ir 1 raštininkėlio. 6 džiurmonai yra baptistai. Vienas jų nepriguli nei prie kokios bažnyčios. Vienas nemoka nei rašyti, nei skaityti.

Tardymus pradedant buvo sukalbėta penkių minutų maldelė ir teisėjas paskaitė iš biblijos apie svieto sutvėrimą. 160 reporterių jau užsiregistravę korte. Bylos nagrinėjimas tęsis nuo dviejų savaičių iki mėnesio. Bylą veda žymiausieji Jung. Valst. advokatai, kaip Clarence Darrow, iš Chicagos, kuris gynė praeitą vasarą milijonierių sunus, žmogžudžius Leopold ir Loeb. Jisai gins Scopą; jam prigelbės daugelis žymių advokatų iš įvairių valstijų. Prieš evoliuciją stovės, mokytąją Scopą kaltins William J. Bryan, kuris yra visai Amerikai žinomas kaipo labai geras kalbėtojas, kuris daug sykių kandidatavo į Jungt. Valstijų prezidentą ir tt., ir kurio pastangomis tapo įvesta Tenn. valstijoje anti - evolicijinis įstatymas. Jam prigelbės jo sunus, advokatas iš Kalifornijos ir kiti.

Čia yra susirėmimas mokslo su biblija. Didieji krašto protai ir kapitalas ima dalyvumą. Tačiau nuspręsti, ar evoliuciją galima ir reikia mokyti mokyklose, ar ne, palikta džiurei, kuri sisideda iš vienuolikos farmerių ir vieno raštinikėlio, kurie kaip pasirodė iš klausinėjimo, nieko nežino, arba labai mažai žino apie evoliucijos mokslą.

Teismabutyje susirinkusių žmonių sentimentas pasirodė esąs su Bryanu, arba biblija. Nes kada advokatas Darrow klausinėjo vieną kunigą ir šis pasakė, kad jis tvirtai stovi už bibliją ir prieš evoliuciją, tai pasipylė delnų plojimas. Čia adv. Darrow tuojau pareikalavo iš tesėjo, kad butų prašalinti iš tiesmabučio, kurie plos. Teisėjas tą prižadėjo.

Vienas vietinis laikraštis įdėjo karikturą, kur Bryanas šoka su bezdžione.

Darrow nurodė, jog jo ir jo padėjėjų bus stengiamasi įrodyti, kad evoliucijos mokslas ir biblija nėra komflikte. Prirodymą darysią mokslininkai ir biblijos studentai. Matomai, adv. Darrow numato, kad remiantis tais įrodymais yra daugiausiai vilties bylą laimėti. Vadinasi, einant tuo keliu biblija pasiliks savo vietoj, nors ir butų byla laimėta.

Ši byla yra nepaprastai svarbi. Kitam "Sandaros" numery me pasistengsim plačiau apie ją parašyti.

Banką apvogė.

BOSTON, MASS. Liepos 10 d. užpuolo American Trust kompanijos bankinį automobilį, primušė šoferį ir nuvažiavo automobilį, kuriame buvo tarp 30,000 ir 40,000 dolerių. Banditai dar nesusekti.

Meilužiai nušauti.

RUMSON, N. J. Liepos 10 d., anksti rytą čia atrasta limozine nušauti vaikinas ir mergina, tai detektyvas Henry D. Walling ir Miss Mary A. Linzmayer, nežinia ar jie papildė saužudystę, ar kas juodu nušovė.

Britanijos kunigai už evoliuciją.

LONDONAS. Anglija irgi yra labai susidomėjus mokytojaus Scopo byla. Britanijos kunigai stebiasi kad Legislatura draudžia mokyti evoliucijos mokslą. Esą, tai ignorizmas, fanatizmas, viduramžių nuomonė matosi tuose, kurie yra susistatę prieš evoliucijos mokslą.

Birmingham vyskupas pareiškė: "Kaipo vienas, kuris įvertinu intelektualę laisvę, aš sudrebėjau išgirdęs, kad Anglų - Saksų gyventojai stengiasi legislaturos pagelba uždrausti skleisti mokslą."

Karo pavojus.

LONDONAS. Nurodoma, kad Europos taika priklauso nuo Anglijos, Francijos ir Vokietijos susitarimo Rhine teretorijos dėlei. Jei dėl tos žemės bus gerai padarytas paktas, tuomet karo pavojaus nėsą. Tačiu kitų nurodoma, kad karo pavojus gręsia ir dėl Danzigo ir Vilniaus, kuriuos turi užgriebus Lenkija.

Greičiausia mašina.

DERBY, Conn. Čia tapo padirbta mašina spausdinimui atviručių. Mašina greičiau spauzdina, negu lig šiol padarytos. Ji atspauzdina 6,400 atviručių į minutą. Kožnu mušimu ji padaro 80 atviručių ir automatiškai jas supiausto. Amerikos valdžia atpirko tą mašiną ir veikiai pradės ją vartoti Washingtone spauzdinimui paštinių atviručių.

Siulo autonomiją Murams

PARYŽIUS. Francija ir Ispanija mano pasiųlyti murams (rifams) autonomiją. Ispaniją norima palikti kaipo saugotają murų, Morocco. Bet manoma, kad murai nenorės pasitenkinti su autonomiją ir prisimti Ispaniją už globėją.

Darbas arbą kalėjimas

MIAMI, Fla. Vietos policija išleido įsakymą, kad visi gyventojai galinti dirbti, privalo turėti užsiėmimą. Be darbo bastytis negalima. Taigi, tinginiai turės pradėti dirbti, arba eiti į kalėjimą. Čia esą didelė stoka darbininkų; stovi daugelis darbų užverstų.

Latvija atmoka skolas.

WASHINGTON, D. C. Latvijos valdžia pranešė Washingtono valdžiai, kad bus pradėta atmokėti skolos Amerikai. Latvija yra skolinga Amerikai apie $6,350,000.

Pašto deficitas.

WASHINGTON, D. C. Apskritų metų Jungt. Valst. pašto deficitas siekė iki $40,000,000. Tas esą dėl pakėlimo pašto darbininkų algų ir pabranginimo parsiuntimo.

Pamaina Italų valdžioje.

ROMA. Fašistų valdžios Finansų ministeris Alberto di Stefani ir Tautiškos ekonomijos ministeris Cesare Nava įteikė karaliui savo rezignaciją. Jų vietas užėmė Giuseppe Volpi ir Giueppe Belluzzo.

Nepataikė.

BOSTON, Mass. Virginia Russell, 21 metų mergina, paprašė automobiliuje važiuajančio vyro pavėžyti ją. Įsisisėdus automobilin, ji pradėjo prie vyro meiluotis ir vadinti jį važiuoti, kur žmonės nemato. Vyras buta detektyvo. Jis merginą areštavo; ji paskui dar išdavė savo draugę ir abi merginos gavo užsimokėti po $50. Merginos apeliavo.

Jakštas teisiamas.

Adomas Jakštas (pralotas Dambrauskas) Meno Mokyklos Mokytojų Tarybos traukiamas teisman dėl jo straipsnių "Ryte", vadinančių Meno Mokyklą pornografijos įstaiga.

Bankrutuoja.

ST. PIERRE ET MIQUELON. Jungt. Valst. blokadas rytinio pakraščio nuo įšmugeliavimo munšaino bei degtinės priveda vietos svaiginančių gėrimų verteivas prie bankruto. Čia esą sukrauta jau 200,000 keisai degtinės.

Nepaprastas medis.

SALEM, Ore. Per ilgus metus gulėjo prie Cannon kranto pusiau smilčia apneštas raudono medžio rąstas, kuris per vidurį turėjo 8 pėdas, o aplink save 50 pėdų. Žiedai parodo, kad medis buvo 527 metų senumo. Gyventojai pasakoja, kad rąstas buvęs čia marių išplautas 1887 m.

Šiomis dienomis atsirado tulas George Walker, kuris supiaustė tą rąstą. Esą iš jo pripiaustyta už $3,000 vertės malkų.

Skrzynski atvažiuoja.

PARYŽIUS. Lenkų Užsienių reikalų ministeris grafas Skrzynski atvažiuoja į Ameriką. Esą jis atvažiuojąs čia nurodyti Amerikai kokiu budu butų galima prieiti prie taikos Europoje. Jise pareiškęs korespondentams, kad Lenkija norinti matyti padarytą taikos sutartį tarp Francijos, Vokietijos ir Anglijos. Bet, girdi, Lenkijai neįmanoma atsisakyti nuo Danzigo karidoriaus. Čia jis esąs užkviestas pamatyti prez. Coolidge ir Valst. sekr. Kellogg. Esą jo misija nėsant čia gauti paskolos Lenkijai.

Du užmušti.

MINNEOPOLIS. Liepos 8 d. čia audros užmušta du žmonės ir mažiausiai 25 sužeista. Tornado čia prie Lake Harriet sugriovė vieną pavilioną, kur ir nukentėjo nemažai svečių.

Turtas šuniui.

ST. LOUIS. Jacob Siler, 83 m. amžiaus, mirdamas paliko turtą, $5000, savo mylimam šuniukui, vardu Juozas. Praeitą rudenį, manydamas jau mirti, jis padavė į laikraščius paieškojimą jo šuneliui globotojo. Atsišaukė tokių apie 1,200, iš ko senis turėjo pasirinkti savo šuniui "apiekuną."

Smarki mergina.

DUBLIN. Čionai buvo beprigeriąs marėse vienas Killiney. Mergina, Mabel Mercier, jį pamatė ir šoko į mares su drabužiais gelbėti vyrą. Jis, budamas jau be sąmonės, stvėrė jai už gerklės. Tada mergina smarkiai užvažiavo vyrui į žandą ir primušas šį išvilko ant kranto, kur vyras ir atsigavo.

Nusinuodino.

HAVERHILL, Mass. Liepos 9 d. Ernest Squires, 40 m. amžiaus, New Yorko vienos čeverykų firmos agentas, pasisamdė čia taksį ir padavė graboriaus adresą vežikui. Prašė, kad jis važiuotų visai pamaži. Bevažiuojant agentas išgėrė nuodų ir mirė taksyje.

Seneliai nori divorso.

Theodore H. C. Castor, iš Quincy, 64 meaų, ir jo moteris, 84 metų amžiaus, nori persiskirti. Moteris reikalauja divorso pamatuodama, kad buk jos vyras užsiimąs su kitomis moterimis, esą net aktorkomis.

Provokatoriai prie darbo.

Šiauliuose mitinge mesta domba.

Šiauliuose birželio 23 d. sušaukė mitingą. Prisirinko pilnintėlė didelė Liaudies Namų salė. Kalbėjo socialdemokratų veteranas buvęs Rusijos Dumos narys A. Povylius, seimo narys Markauskas ir daugelis kitų. Baigiantis mitingui koridory pasigirdo baisus sprogimas. Salė pilna dumų. Žmonės iš antro aukšto (balkono) šoko pro langus ant stogo. Iš parterio ir ložų metėsi lauk pro duris, susikimšimas, keiksmas. Policija sugulė ant grindų. Pasirodo, bamba buvo ne pavojinga, niekas nenukentėjo. Šitą provokacinį darbą atliko juodašimčiai. Jų tikslas sukelti bruzdėjimą ir duoti duoti progą valdžiai įvesti karo stovį. Apie tai senai svajoja vietos klerikalų galvos.

Širvydų priėmimas.

ULYTELE. (Rokiškio val.) birželio 20 d. apsilankė "Vienybės" redaktorius Širvydas su savo žmona. Juos pasitiko 79 našlaičiai, ir šiaip jau veikėjų. Vardan našlaičių svečius sveikino P. Kriukelis, paskiau kalbėjo p. Širvydienė ir Širvydas, kuo vargdienėliai labai tapo patenkinti. Širvydas našlaičiams paaukavo 10 dolerių.

Birželio 21 d. Pužonių kaime buvo vakarėlis dėl svečių garbės. Žmonių į vakarėlį atsilankė arti 500. Po vakarėlio, p. Širvydas pasakė prakalbą ką nuo publikos sulaukė garsingų katučių. Birželio 22 d. iki 23 d. gausiai juos laukė jaunuomenė. Ulytelės knygyną apdovanojo puikiomis knygomis. Rokiškienuose jie patys prasiskynė sau kelią per erškėčių krumus. Tebuna jiems visur malonios viešnagės.

P. Kriukelis.

Griežti protestai.

Birželio 7 d. Šaukėnuose, Šiaulių apskr., turgaus aikštėje įvyko **3,000 piliečių susirinkimas,** kuris išklausęs pranešimo apie krikščionių demokratų, darbo federacijos ir ukininkų sąjungos (su p. Jerinu) rengiamą Valstybės apsaugos įstatymą vienais balsais prieš du nutarė pareikšti griežtą protestą prieš norą suvaržyti spaudos, žodžio, susirinkimų laisvę ir pareikalauti, kad kademų blokas atsitrankas nuo demokratizmo žlugdymo.

ATVAŽIAVO AMERIKOS SANDAROS PREZIDENTAS.

Pereitą penktadienį į Kauną atvažiavo keleta žymių Amerikos lietuvių veikėjų, butent. Am. Liet. Tautinės Sandaros naujai išrinktasis prezidentas d-ras K. Drangelis, "Varpo" administr. Gasiunas ir stambesnieji įmoninikai p.p. Senkus, M. Rožanskis ir P. Bučas. Gerb. svečiai lankėsi Liet. ž. U. ir Pram. Parodoj, vėliau apsipažinę su Kaunu žada aplankyti gimines ir įžymesnes Lietuvos vietas.

KALAMI SIDABRINIAI PINIGAI.

Lietuvos sidabrinės monetos kalti užsakyta Anglų karališkuose rumuose. Bus nukalta įvairios vertybės monetų 15 milijonųlitų.

LIETUVIŲ LATVIŲ KONGRESAS.

Lietuvių Latvių Vienybės draugija šiemet savo kongresą sušaukė Kaune, birželio 21 d. Valstybiniam Teatre. Kongresas truko tris dienas. Į konkresą atvažiavo nemažas burelis latvių. Svečius stoty sutiko lietuviai, sakytos draugijos nariai.

NAUJAS VYRIAUSIO TRIBUNOLO NARYS.

Vieton p. Janulaičio Respublikos prezidentas patvirtino teisingumo ministerio pristatytą naują narį p. Janą Staškevičių.

NUSAVINO BIRUTĖS KALNĄ

Žemės reformos valdyba nusavino Palangoje plačiai žinomą Birutės kalną ir perdavė Lietuvai pagražinti draugijai.

So. Bostono Sandariečiai pirmi.

Liepos 11 d. vietinė Sandariečių moterų 78 kuopa surengė vakarėlį p. J. Makauskio išleistuvėms. Iš priežasties skuboto rengimo, neturint lako pagarsinti tai susirinko apie 30 Sandariečių.

Prisiminus šiandieninę Lietuvos padėtį ir klerikalų ten įvedimą žiauraus įstatymo, kur draudžiama laikyti susirinkimai, atimama spaudos žodžio laisvė ir įvedama mirties bausmė, So. Bostono Sandariečiai pirmieji stojo į kovą prieš klerikalų tokius žiaurius žygius musų tėvynėje ir tos kovos vedimui ant vietos sudėjo **šimtą dolerių į Politinį Iždą.**

Šiuo savo žygiu, So. Bostono Sandariečiai atsišaukia į visus Sandariečius bei plačiąją demokratinę laisvę mylinčią Amerikos lietuvių visuomenę, kad netik rengtų protestus, bet sykiu suteiktų ir aukas į **Lietuvių Politinį Iždą,** kovai su Lietuvos reakcionieriais klerikalais.

K. J. Paulauskas,
L. Politinio Iždo Sekr.

A.L.T.S. REIKALAI

SANDAROS REIKALAIS.

Po Seimui randasi nauji darbai ir turime naujus darbuotojus įvairiose organizacijos komisijose, todėl su liepos 1-ma d. kiekviena šių komisijų palieka pilnoje galėje savo atstovybėje organizacijos reikalų, tad prašau visų komisijų narius kreipti domės į momento svarbumą ir, kad tą svarbų laiką išnaudojus organizacijos reikalams, prašau jumis draugai atsiduoti darbui kiek jusų jėgos tam pavelis.

Lietuvių Politinio Iždo Komisija labai svarbi musų politiniame veikime ir todėlei prašau visus L. P. Iždo narius susidomėsti reikalais L. P. Iždo ir stengtis, idant darbas šioje komisijoje kaip galima greitai prasidėtų. ALTS. centro valdyba prisidės prie jusų darbų rėmimo, tik draugai pasirodykite su gerais norais.

VISOMS SANDAROS KUOPOMS.

Lietuvių Politinio Iždo valdyba jau pradėjo rengtis prie didelio veikimo. Yra daroma įvairus musų darbams projektai, apie kuriuos greitu laiku bus pranešta visoms Sandaros kuopoms.

Visos Sandaros kuopos, kaip galite greitai įgaliokite po vieną savo narį, su kuriuom L. P. Iždo valdyba galėtų palaikyti nuolatinę korespondenciją P. Iždo ir kuopos reikale. Tokio įgaliotinio vardą ir antrašą kaip galite greitai prisiųskite man.

Prašau visų Sandaros kuopų, Sandariečių bei pažangiosios Amerikos lietuvių visuomenės, kad siųsdami ar aukas ar šiaip kokius laiškus Lietuvių Politinio Iždo reikale, juos ne adresuotumėte Sandaros Centrui, bet Politinio Iždo sekretoriui. Siųsdami aukas čekius rašykite P. Iždo iždininko A. Ivas vardu vardu ir siųskite sekretoriaus vardu ir antrašu:

K. J. Paulauskas,
327 E St., So. Boston, Mass.

1-MO APSKRIČIO KUOPOMS.

Pranešų visoms Sandaros 1-mo Apskričio kuopoms ir visiems Sandariečiams, kad antras Apskričio piknikas yra rengiamas rugpiučio (August) 2 d., kuris bus Lietuvių Tautiškam parke, Methuen, Mass. (šale Lawrence) . Šio pikniko rengime daugiausiai darbuojasi Lawrence Sandariečiai, kurie deda visas pastangas, kad pikniką surengus kopuikiausiai.

Prašome visų Apskritin priklausančių Sandaros kuopų minėtą dieną susilaikyti nuo kuopų parengimų ir visas rengtis į šį Apskričio pikniką. Taipgi prašome išrinkti bent po parą darbininkų, kurie patarnaus suvažiavusiems svečiams šiame piknike.

Tad visi rengkimės prie rugpiučio 2 dienos.

K. J. Paulauskas,
1-mo Apskričio Sekretorius.

Tėvynės mylėtojai, budėkime!

Vėliausis įvykis Lietuvoje, sudrebino kiekvieno tikrojo Lietuvos sunaus bei dukters gyvenančio iševijoje širdį. Tas įvykis sudrebino mus dėlto, kadangi mes žinome, jeigu ne visi mes tai nemažiau kaip 90% musų esame apleidę savo tėvynę, paskutinėje valandoje apiėdami jos žemelę graudžiomis ašaromis atsisveikindami su mylimais tėvais, broliais ir sesutėmis, išvažiuodami į svetimas šalis. Išvažiavome ne kokių išdykavimų ieškodami, bet išvažiavome dėl to, kad sunkiai ten mus slėgė despotiška caro ranka, kad mes ten neturėjom žmoniškos laisvės.

Atvažiavome į šią šalį, čia radome sau naują tėvynę, čia susiburėme į įvairias grupeles ir susisukome savo gyvenimui lizdus. Nors čia atvykę radome kulturingų žmonių užtiestus gyvenimui pamatus; nors gavome progą ramiai atsikvėptį ir naudotis demokratinėmis Dėdės Samo suteiktomis laisvės dovanomis, bet savo siela, savo mintimi neatitolome nuo gimtinio krašto, kuriame palikome savo tėvus, brolius, sesutes, draugus bei viengiančius Lietuvos varguolius pilksermėgius raimiečius.

Kiekvienoje musų gyvenimo dienoje, musų gimtasis kraštas stovėjo prieš musų akis, ir kuris tik jautėme savo krutinėse judančią lietuvišką širdį, visi buvome pasirengę jos labui darbuotis.

Atsimename tuos laikus, kada Europos karo gaisrams pradėjus užgesti, kada musų šimtmečius vergavusi tėvynė pasiskelbė kaipo **Laisva Nepriklausoma Demokratinė Respublika.** Tie didieji žodžiai: **Nepriklausoma Demokratinė Respublika,** sužadino mumyse didžiausį džiaugsmą, didžiausį pasiryžimą darbuotis dėl savo tėvynės, nes tuose žodžiuose mes visi supratome, kad jau galutinai trųko visi vergijos retežiai ant Lietuvos rankų ir jog pradedame gyventi naują gyvenimą, kur turėsime teisę savo protu protauti, savo mintis liuosai reikšti.

Dirbome visi su pakelta dvasia. Pirkome Laisvės Bonus, dėjome gausias aukas tėvynės gelbėjimui. Nesigailėjome savo sunkiai užprakaituotų centų, nes meilė tėvynės ir troškimas tos **Demokratinės Laisvės** buvo brangesniu, negu kasdieninio gyvenimo reikalai.

Gyvenome ir džiaugėmės tuom džiaugsmu, kuris buvo lauktas buvusių kelių musų tautos gentkarčių. Bet neilgai toks mums džiaugsmas buvo.

Žaizdami ant Lietuvos liaudies katalikiškų jausmų, į Lietuvos valdovus įsibruko klerikalinė dvasiškija, kuri palikus bažnyčias ir katalikų reikalus, pradėjo gaspadorauti ir savo letena kasdien vis sunkiau ir sunkiau spausti laisvę atgavusią liaudį. Meilės artimo ir pasigailėjimo varguolių pas šiandieninius Lietuvos valdovus nesimato. Vientik matome kalimą naujų liaudžiai vergijos retežių, vien tik užslenkantį juodą debesį ant prasiblaiviusios Lietuvos padangės.

Šiandieną Lietuvos valdonai klerikalai dagyveno iki to, kad net išdrįsta uždrausti viešą ir spausdintą žodį; kad drįsta su ginkluotos jėgos pagelba tąsyti ir stumdyti liaudies rinktinius žmones, žmones, kurie už Lietuvos laisvę yra daugiausiai kovoję, kurie už tos laisės kovą kalėjimuose sėdėjo.

Šis Lietuvos klerikalų žygis patvirtino tą faktą, kad klerikalams nerupi tautinio savistovumo išlaikymas. Mat klerikalizmas yra Romos internacionalas, jiems nesvarbu, kas valdys Lietuvą, bil tik jie savo tinklą ant jos bus užmetę, tai jiems gyvenimas užtikrintas. Klerikalai iš praktikos tai žino, kad jei priešas žiauriai šalį valdo, tai klerikalizmas iš to tunka, nes ant kiek liaudis daugiau prispausta, ant tiek ji klerikalizmui yra ištikimesnė ir nuolankesnė. Juk nebaikomis jie norėjo vokietį Urachą uždėti Lietuvos karalium. Jei tas butų pavykę, tai šiandieną klerikalams nebutų reikėjję kovoti su išbudusia liaudimi, nes vienu mojimu ta liaudis butų prislėgta klerikalizmo letena.

Tėvynės mylėtojai, budėkime! Šis klerikalų žygis parodo, kad musų darbas dar neužbaigtas. Jeigu mes pajėgėme Lietuvai atgauti nepriklausomybę, **pajėgkime įgyvendinti joje ir pilną Demokratinę Laisvę!** Šimtų musų brolių kovojusių už Lietuvos laisvę, gulinti kaulai Sibire ir kitose pasaulio dalyse šaukia mus į tą kovą, į kavą, kad kiekvienas Lietuvos sunus bei duktė galėtų laisvai gyventi ir džiaugtis gyvenimu.

Milijonai pasaulio žmonių yra gyvybes paaukoję už laisvę, ir mes prie to prisidėkime po kiek išgalime. Jei pajėgėme daug sudėti Lietuvos nepriklausomybės atgavimui, tai pajėgkime ir joje laisvės įgyvendinimui.

Visos Sandaros kuopos pasiimkime už priedermę nevilkinant šiame sezone padaryti po vieną parengimą Politinio Iždo reikalams.

Amerikos lietuviai Lietuvai laisvės trokštanti, pasiimkime visi sau už priedermę ir visi kaip vienas padirbėkime **vieną dieną Lietuvos laisvės reikalams.** Visi kaip vienas **paaukokime savo vienos dienos uždarbį į Lietuvių Politinį Iždą,** kuris yra pasirengęs kiekvieną ant laisvės pasikėsinimą atremti. Momentas svarbus ir nevilkinant tai turime atlikti. Atlikime tai šiandieną neatidėdami rytojui! Nėra šalyje laimės, kol joje nėra pilnos laisvės. Tad padarykime Lietuvą laiminga.

K. J. Paulauskas,
L. P. Iždo Sekretorius.

Musų uždaviniai.

Musų A. L. T. Sandara yra plati demokratinė politinė, organizacija, kuri turi principus ir politinį nusistatymą. Jeigu Sandara neturėtų jokių principų, kaip "Naujienos" dažnai primena, tai Sandaros tokios kaip ji yra šiandie nebutų.

Politinės organizacijos, kurios turėjo teoretiškai gražiai skambančias frazes apie viso pasaulio išganymą, bet praktiško, reališko ir čia pat apčiopimo nematė, šiandie jos yra subirėjusios ir iš tų griuvėsių liekanos sunkiai keliasi. Gaila, bet dar ne visi gali pasimokinti ir įžiurėti į tą neseną praeitį.

Musų Sandaros principai, ar konstitucija, gal ir yra ne visiems žinoma, bet musų darbai ir veikimo budas, yra visai pažangiajai liaudžiai žinomi. Jeigu pirmieji musų lietuvystės pionieriai, "aušininkai", nebuvo klaidingi, jų skelbiami idealai šiandie yra praktikoje, tai ir Sandariečiai yra ne kas kiti, kaip tik tie praktiški tautos darbininkai.

Sandara ir darbininkai.

Niekas neužginčys, kad Sandara susideda iš darbininkų 90 nuošimčio, ir dešimti nuoš. įvairių profesionalų ir vertelgų. Reiškia, Sandara nėra "buržuazų" organizacija, bet susipratusių rimtų ir plačiai apsišvietusių darbininkų ir ukininkų organizacija.

Kad yra tiesa, jog Sandariečiai rupinasi darbininkų, bežemių ir mažažemių reikalais čia pacituosių iš Sandaros statuto bent šias kelias eiles:

"N. VI. Ekonominiame - socialiame klausime remtinos šios reformos:

a) priverstinas vaikų mokinimas;

b) Maximum darbo dienos ilgumo ir minimum užmokesnio nustatymas;

c) Vaikų ir moterų sveikatos apsaugojimas;

d) Visuomenės lėšomis apdraudimas nuo ligų, senatvės, sužeidimų, bedarbės;

e) Racionalis žemės klausimo išrišimas;

f) Aptautinimas - nacionalizacija ir apmiestinimas - municipolizacija visuomenės naudojamų įstaigų ar ukio šakų, k. a. miškų, ežerų, geležinkelių ir kitų šviesos ir jėgos šaltinių bei susinešimų įrankių;

g) Progresyvė mokėsnių sistema nuo turto, pajamų, pelno ir palaikų;

h) Laipsniškas panaikinimas netiesiųjų mokėsnių nuo visuomenės vartojamų dalykų;

i) Tarpe darbininkų ir darbdavių kilę nesusipratimai turi būti rišami arbritracijos keliu; šito veikiai negalint atsiekti, mes pripažįstame liuosybę streiko."

VII. a) Pilna lygybė prieš įstatymus visų gyventojų, neskiriant nei rasės, nei tautos, nei tikybos, nei nei kilmės, nei lyties;

b) Sąžinės ir spaudos, žodžio, susirinkimų ir susidraugavimų laisvė."

"IX. Kiekviena tauta privalo turėti teisę spręsti apie savo likimą ir vidurinį susitvarkymą."

"X. Tautų ir valstybių nesusipratimai privalo buti rišami ne karės keliu, bet arbitracijos teismu."

Čia padariau trumpas ištraukas, kad butų skaitytojams aišku, ir tiems ponams, kurie nėra matę musų tikslus bei pradus. Tad bus aišku, kodėl Sandara laikosi; tie darbininkai žino tuos pradus ir jie eina tuo keliu ne svyruodami, tiesiai prie tokios tvarkos, prie kurios visiems bus geriau ir laimingiau gyventi. Kaip mokslui ir progresui nėra pabaigos, taip ir apsišvietusiems darbininkams ir ukininkams negalima ribas nusistatyti šiandie nes tai butų nepraktiška ir nelogiškai.

Sandariečiai eidami evoliucijos ir demokratijos dėsniais siekia prie tokių gyvenimo sąlygų, kuriose industrijinis ir finansinis patvarkymas butų naudingas plačiajai liaudžiai, o ne keliems kapitalistams ir šovinistams patriotams. Todėl Sandariečiai kaipo tikri demokratijos vykdytojai, niekuomet nepripažins jokios diktaturos. Socialriečiai kaipo tikri demokratijos bolševikų diktatura praktikuojama Rusijoje, sukėlė viso pasaulio apšviestus darbininkus prieš save. Dabar, visi ir visur, kratosi nuo jų propagandos. Agentus šalin ir veja lauk iš savo organizacijų, nes tie kursto prie visokių revoliucijų ir ardo rimtas darbininkų organizacijas. Sandariečiai destruktyvio darbo nedirbo ir nedirbs; tik pusiau civilizuoti žmonės gali pripažinti diktaturas valstybėse ir užsmaugti laisvę kitaip manančių žmonių - piliečių.

Dėkimės prie Sandaros.

Iš viso ko yra visiems aišku apie Sandarą, jog tai Amerikos lietuvių išeivijoje Sandara yra rimčiausia kaipo politinė - kulturinė organizacija. Kiekvienas rimtas lietuvis ir lietuvaitė, myliis tautą ir demokratiją, privalėtų dėtis prie Sandaros ir stoti į apšviestų žmonių eiles. Lietuvių tauta žino kur yra vergija ir laisvė. Paskutinis karas padarė daug permainų Europoje, monarchijos griuvo, mažosios pavergtos tautos atsistojo ant savo kojų ir kovoja už savo laisvę, kad kaip nors išlaikius savo nepriklausomybę. Sandariečiai - tautininkai buvo ir yra šalininkai tautų laisvės už savo teisę, Vidujinis tautos susitvarkymas yra pačios tautos reikalas, jos piliečių.

Mes lietuviai, ypatingai Sandariečiai, negalime pakęsti kokios nors diktaturos netik pas mus pačius, bet ir pas kitus. Šių dienių Lietuvoje įvykiai yra netoleruojami. Klerikalų rėžimas jau išeina iš ribų; musų draugai Valstiečiai Liaudininkai ir kiti yra išmesti lauk iš Seimo posėdzių. Už ką? Ar kad jie priešinosi prieš klerikalų išleidžiamus įstatymus varžančius piliečių laisvę? Ponai kademai tuomi save neišgelbės, bet priartins galą savo viešpatavimui.

Taigi, mes Sandariečiai, **šį momentą** neprivalome praleisti; rengkime protesto mitingus; teikime paramos Liaudininkams ir sykiu supažindinsime liaudį su musų Sandara ir jos idealais. Sandara turi buti veidrodis pažangiųjų lietuvių piliečių čia Amerikoje. Dėkimės prie Sandaros kurie nepriklausom, nes tuomi padidinsime rimtų kovotojų eiles, o Sandariečiai dirbkime Sandarai, per Sandarą progresui ir Lietuvai.

Ksaveras J. Semaška,
Moksleivis.

STEBĖTINA MELAGYSTĖ

"Keleivis" 26 num., Apžvalgoj, rašo: "Ivas be jokio mokslo pradėjo mokytil Juozą Račį, o Račys kaipo mokytas vyras Ivą smarkiai sukirtęs ir dėl to Ivas atleidęs Račį iš darbo, kurį buvo gavęs prie Baltic States Fin. korporacijos.

Gerbiamas "Keleivio" redaktoriau, jau čia taip sumelavai, kad net sarmata ir skaityti jusų tą "apžvalgą". Aš nesikišu į politiką ir neturiu laiko kaipo biznierius, bet tą Jusų straipsnį perskaitęs didžiai nustebau ir nors neturiu laiko, bet rašau ir noriu visuomenei parodyti kame teisybė. Aš tuom laiku buvau direktorius minėtos įstaigos ir tas dalykas man geriausiai yra žinomas. Atsitiko taip: Bagočius ir Gegužis susipažino su Račiu ir jie davė jam darbą minėtoj įstaigoj, p. Ivui esant išvažiavusiam iš Bostono.

Gal Račys, "tas mokytas vyras" ir šiandie butų tebedirbęs minėtoj įstaigoj dėl p. Ivo, jei ne p. K. Norkus ir aš. Man apsilankius minėtoj įstaigoj ir radus ten naują darbininką, teko sužinoti iš p. Sidabro, kad tam naujam darbininkui algą moka dykai, kad jis nieko naudingo korporacijai . nedaro. Taipgi buvo gandų,kad jis Waterbury, Conn. buvo apsivedęs ir ten pačią, jauną mergaitę, pametęs. Be to p. Norkus papasakojo apie p. Račio "darbus" Lietuvoje.

Paskui p. Norkus ir aš nuėjom pas p. Ivą ir pasakėme, ką mes žinojome apie p. Račį. Po tom Račys tapo paleistas nuo darbo.

Taigi, "Keleivio" redaktoriau, netiesą kalbi, kad buk buvo gin̄čai tarp Ivo ir Račio, katras iš jų yra makytesnis. Ivas yra sekmingas biznierius ir visada darbu užimtas, todėl, žinoma, neturėjo laiko kalbėtis su Račiu apie tai, katras iš jų yra mokytesnis.

Niekindamas p. Ivą, kuris yra vertas didelio pagerbimo, "Kel." redaktorius užsipelnija pažeminimo ir melagio vardą. Jeigu Juozas Račys yra jusų žmogus, tai galite ir turėti jį. Juk p. Ivas nė žodžio apie tai nepratarė. Ką "Sandara" rašo, tai už tą Ivas negali buti kaltinamas.

Norit pykit, norit ką sakykit, bet aš parašiau teisybę.

Petras Bartkevičius,
ex - direktorius "Balfincos".

Redakcijos prierašas: Kitų bendradarbių atsiprašome, kad netilps "Sandaroje" jų straipsniai p. Račio klausimu. Klausimas nėra didelės svarbos; daugiau vietos jam nebegalime duoti.

ČEKIJOS KATALIKYSTĖ.

Čekai patapo katalikais 894 metuose (516 metų pirm už lietuvius), kurių kunigai aklai pildė papos įsakymus, nutautinti čekus, kaip ir lietuvių lenkiški kunigai, kad sulenkinti lietuvius. Tačiau 1380 m. gimė Jonas Hussas, kuris 1408 m. kunigu patapo prie Betlėjaus bažnyčios, Pragoje, ir rektoriumi universiteto. Husso mokslingumas atkreipė visų to laiko mokslo žmonių į save akis,kuomi įgijo daug mokslo draugų. Tame laike platirosi Wiklifo (Anglijos reformatoriaus) raštai, kurie buvo dėstomi ir universitete, ką pasirupino užginti Pragos vyskupas su papos įsakymu, kam pasipriešino Hussas su kitais profesoriais ir tuomi užtraukė ant savęs eretiko prasikaltimą, už ką tapo sudegintas liepos 6 d., 1415 m. kaip ir Husso draugas, Jeronimas, už pasekimą Wiklifo,tapo sudegintas gegužės 30 d., 1416 metuose.

Husso ir Jeronimo nužudymas, sudeginant juos, uždegė čekus protestuoti prieš papos barbarizmą įkuriant Hussistų draugiją, kuri tbesti ir šiandien, nors katalikiškų kunigų keikiama buvus.

Po didžiojo karo, sugriuvus Austrijos imperijai, Čekija atgavo savo nepriklausomybę, prie ko paskleidė idėją išsiliuosauoti nuo papos despotizmo, kuris naikino čekų tautinį darbą.

Daugelis čekų katalikų kunigų prisidėjo prie išliuosavimo partijos. Taip 1921 metais tie kunigai nusiuntė vieną vyskupą pas papą su prašymu leist vest žmonas, kad gyvenus be nuotarties, kaip tas vyskupas, vietoje leidimo parvežė tiems kunigams išskeikimą nuo papos, kas buvo gausiu vandeniu tautiečių malunui atsiskyrime nuo papos. Iš pamaldų tapo pašalinta negyvuoji lotynų kalba, kurios vietą užėmė vietinė čekų kalba ir kunigai vedę žmonas, auklėja šeimynas kaip žmonėms ir tinka.

Prie čekų reformuotos tikybos prisidėjo miestiečiai ir darbininkai, sudarydami vietomis net 70%. Daugelyje parapijų pasiskyrimai pasidarė tarp 40 iki 50% prisidėjo prie reformatų. Kaimų parapijose reformatų atsirado iki 25%.

Vokiečių katalikiški kunigai su Austrijos valdžia buvo čekus taip tautiškai užmarinę, kaip Lietuvos kunigai su Lenkijos valdžia buvo užmarinę lietuvius, kurie užmiršo savo tautos vardą ir vadinosi paliokais - katalikais iki AUSZROS gadynei 1883 metų.

Čekų tauta yra geru pavyzdžiu lietuvių tautai. Lietuvos kunigai turėtų pasekti Čekijos reformatorius kunigus ir pradėti veikti savo tautos labui, užuot garbinimo svetimų dievų, kurie tik musų prapulties telaukia. Papos pavedimas Lietuvos vėl Lenkijai, ponų baudžiavai, turi atidaryti akis kiekvienam lietuviui, kad reikia kovoti su tais, kurie tykoja mus vėl pasijungti.

Mykolo Ainis.

—Vadinasi, tu atsilyginai Marei?

—Taip, aš pirma nubėgau į barzdaskutyklą ir ji turėjo laukti visą valandą.

Žingsniai

(Tąsa)

DUNDA DRIGANTAI.

I.

Ir vėl užklupau
Tave murksant prie lango.
Solitaras ir tu
Bene busit liekana dienų senų!
Šiandie ne dangus, pienu paskretęs,
Ir ne žioplių materializmas
Mum jauniem galvoti
Idealizmas, rimtis
Ir baimė ateities likimo
Nubraškėjo su senais.
Dabar tokiais smarkiais vakarais,
Mes tik Fox Trot čiaužyt tegalim.
Kas bus ryto — teserga velniai.

II.

Kaip užsidega miesto žiburiai,
Mes renkamės į salę.
Per dieną nelaisvėj iškentėję,
Čia susigruda musų buriai
Ir fakstratuose atgaivą randa.
Jonas atkupsnoja nuo mašinos,
Petras išlindęs iš kasyklų,
Stasys iš raštinės nubodžios,
Marė nuo maišų zuparinių,
Teklė iš mažojo pasaulio ištrukus,
Alzė iš kafėjos lango....
Visi mes čia draugai
Ir vusi mes čia pavergiam dolerį,
Užtai, kad jis vergė mus per dieną.

III.

Mes neraudoti,
Bet juoktis
Apgulom šią žemę.
Takais miglotais
Skardžiai dunda musų drigantai
Ir iš kelių, kelelių,
Iš kalnų ir slėnių
Mes pleškame į vieną tašką,
Kur saulė dingsta vakaruose.
Ryto visi busim kapuose.
Šiandie gi diena saulėta
Ir

Aš — spekulentas,
Tu — spekulentas;
Sutrėkšk mano širdį,
O jei ne, aš tavo sutrėkšiu.

IV.

Įėjau į salę
Iš dienų senų
Radau burį mergų,
Radau ir bernų.
Muzika pašėlus
Ir glėbis dainų,
Tik draugo nė draugės
Iš dienų anų.

V.

Vakar buvau girtas,
Buvau su draugais.
Šiandie nesmagu.
Draugų dar gal šimtas,
Degančiais glėbiais,
Bet nebėr visų.

VI.

Tala-a-lala, tala-a-lala! —
Diena po dienai degam smarkųs.
Kylam be sparnų,
Plaukiam be laivo,
Buriam į daiktą žemę ir dausas.
Tik netikėtai suskausta strėnas
Ir idealą
Tiesiam į kapus.

MARGALIUI.

Ilgėsio aklo žygius pradžioje
Tavyje draugą braugų turėjau!

VISI KUR JIE?

I.

Tenoras vingiuotas didžiu radiofonu
Mano ardviam kambaryje rauda ir juokias.
Elektros vyšniavos prieblandoj melankolingoj
Ant sofos guliu susidomėjęs.
Ant sienų kaba buvusių draugų paveikslai,
Komodą puošią mano mylėtos fotografija.
Kambarys tylus ir lauke ramu,
Nešnara nė vėjas už hotelio sienų.
Bet ten!
Ten, kur ta galinga meliodija gimsta —
Ten plaka širdys tukstančių kelių.
Ten gal randasi ir buvę mano geri draugai.

II.

Viens, du, trys...
Visi, kur jie —
Draugai širdingi
Praeitų dienų?

Budavo nueisi
Į salę kurią,
Tuojau prieina
Tave jų burys.
Šiandie nebėra

Tu draugų brangių;
Salėj neramu
Dažnai pasidaro.

Pamaži miršta
Gyvenimas musų, —
Kapus kol pasieksim,
Nebeliks nieko
Iš brangintų daiktų.

III.

Jau praėjo laikas tas,
Kada siuvo padžiamas
Liudė, mano mylima.

Nors padžiamos teb'laiko,
Bet viskas pakeista laiko —
Ir namuose ir gatvėse rodos nebe taip.

Liudė penkis jau vaikus
Ir vargingus namus,
Vargše, saugo verkdama.

Man gi gatvė ir namai,
Mergos, bernai ir darbai
Grįsta. grįsta vis labiau.

Mano lieknas kambaris,
Iš senovės veidrodis,
Nors tie patys, bet nebe tie.

Einu gatve — gatvė nebe ta, —
Tada buvusi merga,
Šiandie stumia ratukus.

Žengiu salėn, kur tada
Uždavo musų puota.
Vai! ir salė nebe ta.

Mergos, bernai svetimi,
Orkestra rodos kimi,
Atmosfera nerami.

Ak! praėjo laikas tas,
Kada siuvo padžiamas
Liudė, mano mylima.

PERSISKYRIMAS.

Apsižliaubus merga eina šale berno.
Ryto išvažiuoja jis,
O viltis
Merginai menka.
Jis toks gražus,
O žodis jo šaltas.
Veidrodį ji sumuštų,
Bet neišbadys svieto akių!

II.

Audra įlekė į miestą:
Murai siekias skersai gatvių,
Lietus užia išilgai gatvių,
Salės langai užsidarė...
Baisu darosi nežinant ko.
Karalina! Audra įlėkė į miestą.

Tokia audra rytoj rytą
Siaus mano širdy.
Tu truky sėdėsi,
Kas sekundą toliau busi nuo manęs.
Aš kambary vaikščiosiu,
Arba fotely supsiuosi,
Prisimindamas šį vakarą —
Šį vakarą su tave paskutinį.
Karalina!
Tokia audra rytoj rytą
Duks mano širdyje.

RYTOJUS.

Viltį moju
Į rytojų:
Ryto diena, sakau, bus smagesnė.
Šiandie tėvai duoną duoda,
Ryto pastos ji kelią.
Šiandie šypsos man jounysta,
Ryto bus senatvė.
Bet, į rytojų
Viltį moju:
Ryto diena, sakau, bus smagesnė.
* * *
Tyliai krinta,
Miglos krinta;
Neprašvis dangus.
Mus klajonės,
Abejonės
Lydės per amžius.

PASILIKS MANO DAINA.

Laidotuvių gėdulės mane prikėlė
Ir savo dulkes pamačiau.
Ir pasaką seną —
Amžių pasaką ėmiau sekti:
— Dulkė buvai — dulkė liksi.
Bet ir vėl aš juoktis ėmiau:
— Dulkė buvau, taip.
Bet mano daina dulkė nebuvo!
Tad ji pasiliks amžinai.

NAUJAIS KELIAIS.

Nakčia slepinga širdin įstringa
Mintis, ką veda grožybės taku.
Tad naktį, dieną tą pačią vieną
Žvaigždę aukštybių sekų.

Metas po metu sapnu nors retu —
Sapnu meilingu pasidžiaugiau,
Kad dieną, naktį tą pačią saktį
Vargstu, priilsęs segu.

Brolį arėją, audras ir vėją,
Visus į talką šaukiu.
Žvaigždę bet retą jie tėpamato,
Tai vienas ir bėgu tuo nauju taku.

DINGUSIAM.

Drąsiai paklausei tu:
"Kur gi eisim mudu?"
O miestas tada šėlo smarkiai
"Nagi, kur tik vesies, brangus," —
Aš nusišypsojau jaunais lukėsiais.
(Manau, ir tu degei jais pačiais.)
Ir mudu nuėjom linksmai,
Kur šoko ir gėrė ponios ir ponai.
Ir pynės viltys ir sapnai.
Bet nunai
Tu kažkur bastais
Ir aš su kitais....

RAUDOS BE VAISIŲ.

Pavasario upas tešėlsta visur!
Daina galinga tekyla!
Turtingas ir biednas teleipsta juokais.
Nes raudos be vaisių.
Mes — vargšai keleiviai
Ant žemės nelaimių pilnos:
Mes gimstam ir mirštam
Lukėsy aklam.
Viens aukso neturim,
Kits meilės nerandam,
Kits gimęs ligoj.
Ir visi iš rytų,
Lyg debesys vėjo,
Stumiant likimui mes einam
Kur saulė pradingsta,
Kur mintis suprast neįveikia.

PRIE GALO.

Mano vargai! Kur jie dingo?
Pergyvenau juk aš jų.
Ir tas džiaugsmas! Kur jis dinga —
Tų audringų valandų
Rytas aušo — aš kelonę pradėjau.
Saulė leidžias ir ją baigiu.
Ir dabar. kada pasauliui sudiev sakau,
Tuščią kelią už savęs teregiu.
Skausmai. kensmas, sapnai
Ir audringi vakarai
Ir visas gyvenimas toksai!
Kur jis dingo gi dabar?

Mikas Petrauskas.

Dienyno Nuotrupos.

Gegužės 25 d. Anksti ryte lijo lietus, bet mažai. Diena giedri ir šilta; pavėsyje 87 pagal F. Šiandien vienas valdininkas — mano vienvardis Mykolas Petrauskas, tapo užmuštas. Važiavo jisai automobilyje ir užvažiavo ant traukinio. Daug kas man telefonavo ir klausė ar aš gyvas.

Gegužės 26 d. Naktyje vėl truputį lijo. Diena giedri. Išvažiavau šiauliuosną. Netikėtai ir nelauktai Kauno stotyje susitikau tik ką atvažiavusią iš Chicagos mano sesutę Antaniną Nausedienę.

Gegužės 27 d. Šiauliuose išėjau pasižiurėti paprastosios viešosios mugės. Prieina prie manęs kos tai valkatėlė vyras, apie 30 metų ir sako: "duok man 20 centų, nes aš tik vakar išleistas iš beprotnamio, iš Tauragės, noriu valgyt. Pasirodo, kad dabar daug tokių valkatėlių vaikščioja ir tokiu budu prašo ar reikalauna iš žmonių pinigų. Kiekvienas mat greičiau kiek nors duoda, kad nuo "durniaus" atsikračius.

Gegužės 28 d. Su Liaudies Operos nariais darau net po dvi repeticijas tomis dienomis kaip ten bunu.

Gegužės 29 d. Lietus lija. Šilumos pagal C 24. Jau esu šį rytą Kaune.

Gegužės 30 d. Oras kaitelioja: tai lija, tai giedra.

Gegužės 31 d. Sekminės. Jau ir visos karvės Lietuvoje parėdytos. Lietuvoje, pasigražinimams, išgadina daug berželių. Per Sekmines buvau pas prof. Markelį ir Česnį, — jie abu kunigiško stono žmonės.

MEMORANDUM.

Po vaidinimų "Birutės" ir "Vaikas ar Mergaitė?" buvo ir kritikos. Lietuvoje muzikos kritikai, didumoje muzikoje analfabetai; kiti jų nei gaidų nepažįsta, bet apie muziką drįsta rašyt, nes arogancijos turi pakankamai. Yra muzikai, kurie tikrai muzikai, bet jie kritikų rašyt nesigriebia, nes žino, ir taip kiek galima padaryt su pajėgomis, kurias turi po ranka. Vargas muzikos menui, nes jį kiekvienas imasi derint sulyg savo supratimo ir kritikuot sulyg nuosavaus žinių lėkštumo. Paprastam žmogui lėkštųs dalykai tik ir buna suprantami: papeikimas — papeikimas, pagyrimas — pagyrimas. Kuomet kas gilesnių dalykų nesupranta, tai jam ir negilųs dalykai buna gilųs, o tikrai gilųs dalykai — tankiausiai jam buna niekai.

Jeigu kas užklaustų žmogų, kuris gali suskaityt 2 x 2 - 4, tokio dalyko: 9'012 Logaritmą (Devyni, kabliukas, zero ir dvylika) — kam bus ligi charakteriška? Paprastam žmogui bus tai tik skaitlinės ir jis jų neišpręs. Tai ir muzikoje viskas buna sulyg "žinovo". Jeigu "žinovai" neperžengiami jo supratimo horizontai, tai jam gali dar patikt ir bus suprasta, ir atbulai. Remdamies ant didumos ir tos didumos, kurie yra nežinėliais, daug poetų ir muzikų ant jų pasiremdami išvažiuoja pasaulin, nes stengiasi pataikint jų žemesnį instiktą, pagamina tuo budu sau karjerą. O vienok privalėtų but pirmoj vietoj tik kulturos darbas, kulturos siekiniai, bet ne karjera.

* * *

Viena manųjų dainininkių, sėdėdama studijoje pamatė mano ant stalo atskleistą dienyną ir, žinoma, neiškentė nepaskaičiusi ir pradėjo juoktis. Aš paklausiau dėl ko tas juokas? Nagi, sako, kaip nesijuokus, kad abelnai visi dienynai esą pilni prirašyti širdies "tvaksėjimų" o šiame širdis neliečiama. Atsakiau: — perbrangųs dalykai, kad jos ant popieriaus rašius.

* * *

Lietuvoje, jeigu byla ne kriminalė, tai gali paprašyt savo draugą, kad teisman stodamas pavaduotų tiesioginį klijentą, žinoma, su įgaliavimu. Nuotikis buvo toks. Vienas šaukiamas teisman įgaliavo savąjį draugą stot jo gynėju ir menė, kad jo tasai draugas teisme jį geriau apgins, negu kad jis pats save gintų. Pavaduotojas buvo linkęs prie poezijos ir nuolatos, prie kiekvienos progos berdavo iš burnos žodžius ir filosofodavo. Nuėjo tiesman — pavadavo. Teisme jis nesivadovavo jokių teisių kadeksu, nes to nei nežinojo, bet ieškojo "naujo kelio" ir pradėjo naudotis citatomis iš musų moderniškųjų poetų — Šemerio, Šermukšnio, Ilgukšnio ir kitų. Teisėjas paklausęs tarė: "Tamista, teisėjas — ne meilužė, čia ne deklamacijos reikalingos, bet dėsniai; tamista sėsk!" "Advokatas" bylą pralošė.

* * *

,Gegužės 22 d. Šiauliuose mirė plačiai žinomas visuomenės darbuotojas, advokatas Stasys Lukauskas. Mirė cukrine liga, pažeidusią jo širdį. A. a. Lukauskas buvo žmogus pažangus ir jautriai atsiliepiąs į visus gyvenimo nuotikius. Abelnai, tai visų buvo mylimas asmuo ir jo laidotuvių dienoje, gegužės 24 d., suėjo visi Šiauliai ir net iš Kauno buvo atvažiavusių. Apie šimtas buvo įvairių vainikų ir tame skaitliuje trys vainikai su raudonais kaspinais, o vienas vainikas tai ažuolo šakų — tai nuo Šiaulių miesto ubagėlių. Prie kapo buvo ir keli kalbėtojai. Grabą nešė patys žmonės. Grabo nešėjų skaitliuje buvo ir trys grafai — broliai Ploteriai, ir Zubovas. Kadais pažangųs žmonės nesusilaukdavo sau tokios pagarbos, bet manosi laikai!... Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

JUOKAI IR SATYRĄ.

—Malonus tamsta, man begalo linksma matyti tamstą klausant mano pasakos iki galui, kuomet kiti keleiviai išbėgo pietauti. išgirdę pietų skambutį,— nusidžiaugė palikusiaim vienam klausytojui pasakotojas.

—Ką? Ar jau skambino pietų skambutis?! — paklausė trupučių kurčias klausytojas ir tuojau išsiskubino pietauti.

—Ar turi kokių įradymų, kad jis davė tau į akį?

—Kaipgi, štai juodas ant balto, — nukentėjęs parodė pirštu savo paakį.

—Ar Pranelis labai persimainęs tais keliais metais budamas svietur?

—Ne, bet jis mano, esąs persimainęs.

—Kaip tai?

—Nagi. jis vis kalba koks jis kvailys buvo anuomet!

Jonienė (gatvėje): — Kas ji tokia, kuriai tu tik nusilenkei?

Petrienė: — Tai antrų lubų musų namo gyventoja.

Jonienė: — Bet ji negrąžino jums pasveikinimo.

Petrienė: — Jinai nieko negrąžina.

Mokytoja bandė mokiniams išaiškinti frakcijas aritmetikos klasėje. Atsisukdamas į Joną, ji paklausė:

—Jei tu dirbi aštuonias valandas dienoje, tai kurią dalį dienos tu dirbi?

—Karščiausiąją, — atsakė Jonas, kurio tėvas buvo farmeris.

—Mama, — sakė mažas vaikas, kuris buvo pristatytas prieš ugnį išdžiovyti rankšluosti, — abrusas jau rudas, ar yra jau sausas?

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas

Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
" " Kanadoje ir kitur $3.00
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50

Apžvalga.

PAKLAUSIMAS ATSTOVUI BIZAUSKUI.

"Darbininke" ir kituose klerikalų laikraščiuose teko patėmyti, kad Lietuvos Pasiuntinys Amerikai, p. K. Bizauskas, telegrama sveikino Juozapiečių ir k. klerikalų nesenai įvykusius seimus.

Truputį pirmiau klerikalų seimų buvo Sandariečių seimas. Sandariečių seimui p. K. Bizauskas neprisiuntė jokio pasveikinimo.

Amerikoje gyvena apie milijonas lietuvių. Tik apie 10 nuošimtis jų priklauso prie parapijų bei klerikališkų organizacijų. Didelė didžiuma Amerikos lietuvių niekur nepriklauso, tačiau jie yra pažangus žmonės ir Sandariečių simpatizatoriai.

Kada buvo renkamos Lietuvai aukos, kada buvo parduodami Lietuvos paskolos bonai, tada Sandariečiai, arba pažangioji visuomenė, prisidėjo prie to darbo daugiau savo centais ir darbu negu klerikalai.

Mes suprantame, kad p. K. Bizauskas yra atsiųstas Amerikon per Lietuvos Valstybę atstovauti Lietuvą čionai ir lygiai rupintis visais Amerikos lietuviais, kad visi lietuviai lygiai butų patenkinti Pasiuntinybės. Kitaip puola dalies lietuvių upas ir darosi tiesioginė ar netiesioginė musų tėvynei ir pačiai išeivijai skriauda.

Taigi, šiuomi "Sandaros" redakcija klausia gerbiamo Atstovo, p. K. Bizausko, kuo jis gali pateisinti aukščiau nurodytą savo pasielgimą? Taip pat mes norėtumėm žinoti, ar p. K. Bizauskas, eidamas Lietuvos Pasiuntinybės Amerikai pareigas, turi teisę ir sąmonę buti taip siaurai nusistačiusiu partijiniu žmogumi? Ar jis nemato, kame jis daro Lietuvai ir išeivijai skriaudą tokiuo savo elgimosi?

PASKUTINIS ŽODIS.

"Keleivis" pašventė pusę savo laikraščio praeitą savaitę "prakeikimui" "Sandaros" redaktoriaus Tulio už tai, kad "Sandara" pavadino p. Račį "keleiviečių" bičiuliu. Be to "Keleivio" redaktorius siulo **tukstantį dolerių** "Sandaros" redaktoriui, jei šis prirodysiąs, kad p. Račys buvo "keleiviečių" bičiulis.

Tai matote, darbininkai, "Keleivio" redaktorius, bepasakodamas jums apie "lygybę", "darbininkų išganymą", "darbininku išnaudojimą", susikrovė sau tukstančius iš jusų kruvino prakaito ir dabar nori taip lengvai juos išmėtyti. Ir dargi jis tuo didžiojasi ir giriasi. Tikrai, jo akys dumų nebijo.

Kad p. Račys buvo savos rušies socialistų patarėjas ir vadukas, tai gerai yra žinoma visai Bostono apielinkei ir tas buvo įrodyta užpraeitam "Sandaros" numeryje. Bet "Sandaros" redaktorius nenori priimti tą tukstantį dolerių iš p. Michelsono; nes butų negražu vargšų darbininkų kruvinus centus taip suaikvoti. Šiandie Lietuvoj eina didelė reakcija; kademai policijos pagelba išveda iš Seimo social - demokratą Bielinį ir k. Tad "Sandaros" redaktorius pataria "Keleivio" redakcijai pasiųsti tą tukstantį dolerių social - demokratų partijai, kuri galės panaudoti kovai prieš reakciją.

O "melagio titulą" p. Michelsonas gali užsilibdyti sau ant kaktos. To jam nieks nepavydės ir nieks užtai jo nepadyvys. Kas žmogui priklauso, tai ir priklauso.. Juk vis žino, kad "Keleivis" visada talpina šmeižtų ir melagysčių. Jei reikėtų, tai p. Michelsonas ir už kelis tukstančius neįrodytų, kad p. Ivas pašalino p. Račį iš darbo tik **dėl to,** kad Račys buvo mokytesnis už Ivą. Taip pat neįrodytų, kad "Sandaros" redaktorius Tulys yra nors kada prigulėjęs prie vyčių armijos. O vienok jis nesigėdi pliaukšti tas melagystes savo laikraštyje.

Daugiau ginčų tuo klausimu mes nebemanome vesti.

NUMATO "PAVOJŲ".

Atžagareivis Prof. A. Voldemaras numato "pavojų tikybai, valstybei ir tautai" dėl Lietuvos santykių nutraukimo su Vatikanu. Esą lietuvių einama prie tautiškos bažnyčios, kas reiškia skilimą tikybos klausimais. O jei tas atsitiktų, "kas gi tada bejungs lietuvius"?

Matomai, p. Voldemarui rodosi, kad vien tikyba išlaikė lietuvių tautą ir kad vien tik ji tegalės ją išlaikyti ir atetyje. Jam neįmatoma, kad lietuvius galėtų jungti ir stiprinti **tvirta lietuvystės sąmonė.** Tuom tarpu kas kita suprantama toliau pažengusiose tautose; jose stengiamasi auklėti patriotiniai jausmai, savęs pažinimas pirmoj vietoj. Reikia pasakyti, kad kas dien tikyba mažėja savo įtaka ir kad kunigai jau pilnai vartoja tikybą kaipo gerą įrankį savo bizniui ir politikai. Tą mato jau ir mažai prasilavinęs sodietis.

Aišku tad, kad tautos ir valstybės išlaikymui reikia pirmoj vietoj auklėti lietuviuose tautinis susipratimas; reikia apšviesti juos. Bet, dėja, šiandie tas nedaroma Lietuvoje. Žmonės, kurie norėtų tat daryti, persekiojami, tos rušies mokyklos uždaromos. Turėjome vieną tikrą mokyklą, Mariampolės Realę gimnaziją, bet kunigai ir ją uždarė.

O ant galo, jei jau ir butų tautai, valstybei ir tikybai "pavous" dėl skilimo Lietuvos piliečių tikybiniais klausimais — pasidalinimo į Tautos katalikus ir Romos katalikus, tai ir tada tenka labai abejoti, ar toksai skilimas atsitiktų. Nes šiandie kunigai yra gerai suorganizavę ir todėl jei jie nutars atsimesti nuo Romos, tai mažai jų ir pasiliks prie Romos.

KAIP YRA SU PREKYBOS BENDROVE?

Lietuviams žinoma suorganizuota klerikalo Jono Romano "Prekybos B-vė", į kurią davatkos ir šiaip geri lietuviai sukišo virš pusės milijono dolerių. Kun. F. Kemėšis apie tą bendrovę kalba sekančiai:

"Apie jo (Romano) bendrovės (vadinu bendrovę "jo", nes turiu teisę tai daryti, kol nebus grąžinti "good will" šėrai) padėtį jau šiek tiek buvau prisiminęs viename iš savo pirmesnių laiškų..

"....jeigu kas menęs paklaustų, ar mes, amerikiečiai protingai padarėme, **kad sudėjome Prekybos Bendrovei arti pusės milijono dalerių** — turėčiau sąžiningai atsakyti, kad **padarėme neprotingai.** Mums reikėjo eiti kitu keliu, norint Lietuvos gerbuvį kelti ir patiems naudos turėti."

Tai matote, pats jezuitas aiškiai pasako, kur musų kunigai prikalbino parapijonis sukišti pinigus.

Amerikos klerikalai nori apginti savuosius Lietuvoje.

Lietuvos klerikalams negražiai, nekulturiškai, pasielgus pavartojus smurtą prieš Tautos atstovus rinktus, senus Tautos veteranus ir pirmutinius kovotojus už Lietuvių Tautą, jos nepriklausomybę Lapinską, Bielinį ir Dr. Grinių, sujudo visa pažangioji, demokratinė, sveikai mąstanti visuomenė, tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje. Tokio žiauraus, nekulturiško, ir svarbiausiai prieš Respublikos konstituciją kademų bloko pasielgimo nežinau ar yra kur nors kulturingoje valstybėje atsitikę. Susipratus visuomenė sujudo ir ji nenurims, kol despotai klerikalai nebus pasodinti į tinkamą vietą, kol jie nebus pažaboti. Matome Lietuvoje renkasi žmonės ir protestuoja prieš klerikalų neteisėtinumus ir smurtą. Amerikoje vieni laikraščiai pasipiktinus prieš tokį elgėsį su Tautos rinktais atstovais, prieš konstitucijos laužymą, prieš įvedimą tokių įstatymų, kurie iš pamatų naikina spaudos ir susirinkimų laisvę, prieš įvedimą despotizmo.

"Katalikai" klerikalai priprato šmugelioti sacharinu, kokainu ir tt. varo ir Seime šmugelį. Negalėdami pravesti "Nepaprastus Apsaugos įstatymus", nes visa visuomenė juos pasmerkė, jie savo tikslą pasiekė kitokiu budu — išėmė iš dienotvarkės tą įstatymą, o įnešė spaudos ir susirinkimų įstatymo pakeitimą, kuris liko taip pakeistas, ir taip greitai, kad klerikalai pasiekė to, ko nenorėjo. Klerikalai norėjo uždaryti opozicijos spaudai burną — tas jau vykdoma. "Lietuvos Žinios" pusiau tuščios — baltos. Jau uždrausta daryti mitingai — prakalbos ore. Ką tas reiškia? Reiškia tai, kad kuomet klerikalai nebegali daryti viešų susirinkimų, nes nebeturi klausytojų, gi opozicija sutraukia dideliausias minias tukstantines, reikia sugalvoti, kad uždrausti. Tiesiai pasakyti, kad opozicijai negalima, nepatogu. Žinant, kad didesnių salių Lietuvoje maža, o miesteliuose visai nėra, nustatoma, kad negalima mitinguoti ore. Ir tikslas pasiektas.

Viena ar kita pažangioji partija nori įsteigti vienoje ar kitoje vietoje skyrių, tokį įsteigimą galima trugdyti. O gal ir daugiau Lietuvos katalikai norės flirtuoti su Lenkijos katalikais, opozicija ir abelnai lietuvių visuomenė norės protestuoti — negalima; iš laikraščių išbraukiama; susirinkti nėra kur. Nuo kritikos apsisaugota. Štai ką reiškia naujai priimtieji įstatymai M. Sleževičius mušdamas telegramą žinojo ką daro.

Ir visą tai matant, argi tokie Tautos vyrai, kaip Dr. Grinius, p. Bielinis, p. Lapinskas ir kiti, gali tylėti. Jie, kovojo su rusų caro valdžia, su rusų kazokais, kurie savo nagaikomis yra ne vieną lietuvį patrijotą išplakę, argi jie gali tylėti, kuomet Lietuvos klerikalai, kurie buvo carui ištikimi, pasikvietę į pagelbą kazoką Jeriną, gal net dalyvavusį Kražių skerdynėse, nori panaikinti viską, kas lietuviška, kas demokratiška, už ką ilgus metus kovojo lietuvių liaudis, Griniai, Bieliniai ir kiti.

Mato ir jau nebetyli ir Amerikos liet. visuomenė. Pažangųs laikraščiai jau pasmerkė tokius negarbingus kunigų darbus. Dar daugiau. Mes jau matome, Čikagoje pažangioji visuomenė sujudo, sukruto. Jie yra pasiryžę pasakyti, kad Amerikos lietuvių visuomenė negali ramiai tylėti, nes toji netam kovojo, kad išgautį Lietuvai laisvę, ir kad paskui tąją laisvę klerikalai mindžiotų; netam ji aukavo Lietuvai, pirko laisvės bonus, kad klerikalai tuos pinigus naudotų prieš pažangiąją visuomenę. Buvo laikas apsnudimo, dabar jau laikas atbusti. Ir atbunda!

Veltui klerikalai Amerikoje stengiasi pateisinti savo draugų darbus. Jų laikraščiai "Garsas", "Draugas" ir kiti stengiasi pateisinti, bet jau vėlu. Juk yra faktas neužginčijamas, kad tautos atstovai, seni veikėjai, su policijos jėga brutaliai išvedami iš Seimo. Ir už ką išvedami? Ar už tą, kad ie butų kėlę triukšmą? Ne, jie ramiai gynė konstituciją, gynė Lietuvos liaudies tiesas. Ar už tą, kad jie vartojo negražius žodžius, koliojosi, užgauliojo valstybę? Ne. Jie pašalinti iš Seimo už tai, kad Bielinis pasakė: jog gėda bus Lietuvos liaudžiai, jeigu ji nenušluos 300 kunigų diktaturos, o Dr. Grinius pasakė, kad jis nieko blogo nedaro, jis gina Lietuvos liaudies teises, jis gina konstituciją ir kad nieks negali jam uždrausti tai daryti. Štai jų "prasikaltimai."

Veltui "Garsas" "Draugas" ir kiti stengiasi sumažinti tą biaurų įspudį, kuris šiandie susidarė Amerikoje; jie ir patys jaučia, kad čia negerai, taigi jie stengiasi išteisinti, dėdami labai daug ištraukų iš katveikų laikraščių Lietuvoje "Rytas", "Lietuva" ir kitų ir įdėdami savo silpnų pastabų.

Tas viskas veltui. Korikas Muravjovas turi tam tikrų "nuopelnų", kaip ir kademai jo pėdomis eidami tokių "nuopelnų" turi nemažai. Tegu nemano, kad Amerikos lietuvių visuomenė toki jau nesusipratus, kad ji neatskirs gero nuo blogo. Ne. Ji supranta ir tinkamai įvertins. Nepasiseks jos suklaidinti.

Aguonos grudas.

Ką tas reiškia?

"Naujienų" 155 num. iš liepos 2 d. skaitome štai ką:

"Birželio 29 d. "Naujienų" name įvyko L. S. Sąjungos pild. kom. posėdis, dalyvaujant šešiems nariams. Svarstant klausimą kovos prieš klerikalų smurtą Lietuvoje, pild. kom. paėmė domėn Chicagos Sandariečių kvietimą rengti bendrą protesto mitingą. Kvietimui pritarta ir išrinkta komitetas iš penkių draugų pasimatymui su Sandariečiais."

Toliau jau kalbama apie bendrą konferenciją, kurioj dalyvaua nuo LSS. A. Vilis, J. Vilis, A. Montvydas, A. Grebelis ir P. Grigaitis. O nuo Sandariečių Dr. Zimontas, K. Semaška, Krukonis ir Valančius. Konferencija pasisakė už sociademokratų ir liaudininkų rėmimą Lietuvoje.

Sandariečių susidėjimas su jau veik mirusia L. S. Sąjunga reiškia talką sicialistams. Socialistų vadai likę visai be armijos, sumanė pasitelkti Sandariečius su rengimui neva protesto mitingo, kuriame, žinoma, renkamos aukos, o dalyvaujant bendrai Sandariečiams, aukų bus daugiau, daugiau teks ir socialistams ko jie vieni niekad nesukolektuotų. Yra keista, kad ta neva bendra konferencija pasisakė už socialdemokratų ir Liaudininkų rėmimą visai ne minėdami **Valstiečių Liaudininkų.** Ar nebus čia Grigaičio kokis triksas? Ant vienos rankos pirštų suskaitomi socialistėliai sako: "Pild. kom. mano, kad susidariusi konferencijoje padėtis verčia progresyves srovės Amerikoje veikti sutarti nai, vienok to sutartino veikimo pamatas turi buti **demokratybės** principas.

Iš kur tie keli socialistėliai išrado tą demokratybės principą? Kodėl jie nieko nežinojo apie demokratybės principus 1914 m., kada jie užvaldė Brooklyne buvusį Visuotiną Seimą?

Keista yra, kad Chicagos Sandariečiai, jau ne vieną lekciją gavę nuo Grigaitinių socialistų, kur bendrose prakalbose Grigaitis vis išjodavo ant savo politinio arkliuko, o paskui per savo "Naujienas" išperdavo kailį Sandariečiams, vėl taip lengvai pasiduoda į tų kelių socialistų varžą, duodamiesi save ir sau prijaučiančią publiką išnaudoti keliems socialistams.

Kadangi socialistai mums yra nedaug mažesni priešai už klerikalus, "Naujienos" ir už patį "Draugą" labiau puola Sandariečius ir šmeižia jų įžymesnius veikėjus.

Kadangi gerb. Dr. K. Drangelis liko nominuotas, o vėliau išrinktas Sandaros prezidentas, "Naujienos" per visą tą laiką visokiais budais šmeižė jo ypatą, o šiandie Sandaros prezidentui nėsant namie "naujieniečiai" pasikvietė Sandariečius sau į talką, savęs sustiprinimui.

Nesenai socialistui Čepinskiui nekulturiškai iškoliojus Dr. J. Šliupą Lietuvos laikraščiuose, "Naujienos" tuoj pasiskubino su pritarimu ir stengėsi kiek galėdamos pažeminti Dr. Šliupo ypatą. Taigi kaipo su tokiais savo priešais mums nėra verta bičiuliuotis.

P. P. Jaras.

Redakcijos prierašas: Mes pilnaisutinkame su pil. Jaro nuomone. Sandariečiams nėra reikalo ir išrokavimo daryti "bendrą frontą" su keleta pakrikusių socialistų.

Tačiau atsiprašome kitų bendradarbių, kad jų straipsniai tuo klausimu netilps "Sandaroj" Užteks to vieno. Toliaus mes neįsileisime ginčų tuo klausimu, neatsižvelgdami kurią pusę jie palaikytų.

Kas nors negero su "Amerikos Lietuviu"

Iki šiol "Amerikos Lietuvis" nors ir nelabai aškus budamas, visgi buvo skaitomas vidurinės sriovės laikraščiu, bet dabar atsisėdus prie redaktoriaus stalo p. M. Paltanavičiui, laikraštis su sykiu kaip savo pakraipa, taip ir taktika patapo grynai klerikališkas, kuris dar biauriau ir už kuniginius pradėjo pulti Sandariečius, prilygindams juos prie komunistų o laikraštį "Sandarą" sykiu ir "Tėvynę" prilygina prie "Keleivio" "Laisvės" ir "Vilnies".

Tas žilagalvis senelis beliedamas savo karčią tulžį ant Sandariečių ir begindamas kunigus, kuriuos senelis įsivaizdina sau kaipo lietuvystės palaikytojus ir beteisindamas klerikalinę reakciją Lietuvoj, piktinasi net ir gerb. Sleževičiaus pasiųsta telegrama, kurioj praneša mums amerikiečiams, kad klerikalai įvesdami savo diktaturą Lietuvoj, net su policijos pagelba iš Seimo išvedė opozicijos atstovus: Dr. K. Grinių, Lapinską, v. l. ir Bielinį social - dem., kurie drįso ginti Lietuvos piliečių laisvę, griežtai pasipriešindami klerikalų pasikėsinimui įvesti diktaturą Lietuvoje. Na, o tas seniukas besipiktindamas pažangiaja visuomene, jų veikėjais, laikraščiais net ir pačia žinutę suklastavo. Štai jo klasta: "P-nas Sleževičius prisiuntė telegramą, kuriame skundžiasi, kad iš Seimo jį su Grinium išnešė". Matote prie ko tas save vadinąs bepartyviu Paltanavičius priėjo.

Už gerą visuomet blogu atmoka, sako lietuviška patarlė. Taip yra ir su p. Paltanavičium. Pakol Paltanavičius da galėjo užlaikyti samdytus redaktorius, kurių sveikas pažangias mintis kad ir labai norėdamas, visgi negalėjo perdaug suvaržyti, laikraštis buvo artimesnis vidurinei sriovei ir Sandariečiams, kuris ir buvo visų remiamas. Kada Paltanavičius, norėdamas sudurti galą su galu savo finansus, rengdavo piknikus su laimėjimais ir bilietus nelegaliai (paštas draudžia liuterijos bilietus siuntinėti paštu) siuntinėjo išsijuosę, kad tik daugiau jų pardavus, dirbo tame reikale nemažai ir pažangių žmonių, už ką šiandie p. Maikis Paltanavičius sėdėdamas redaktoriaus kedėje atsimoka šmeižtu jiems.

Labai gerai, kad p. Paltanavičius suskubo parodyti savo tikrąjį veidą, duodamas progą mums Sandariečiams pamatyti, su kuom mes turime reikalą.

Mes Sandariečiai, rėmę iki šiol "A. L.", ir gavę nuo jo leidėjo p. Paltanavičiaus atsimokėjimą šmeižtu, mes užtai jam nekeršysime, o tik pasakysime, kad musų parama ir rankos nuo "A. L." jau turi buti atitrauktos. Lai jį skaito ir remia kunigija su savo davatkoms, kuriems "A. L." nuėjo tarnauti.

Mes Sandariečiai daugiau su "A. L." nieko bendro neturime ir į jo šmeižtus daugiau nebekreipsime atydos.

P. P. Jaras.

Ginkime Lietuvos žmonių laisvę.

Pareiškimas pažangiajai lietuvių visuomenei.

Broliai ir Sesers, Amerikos lietuviai!

Musų tėvynei Lietuvai grąsina vergijos pavojus. Šiomis dienomis atėjo žinia iš Kauno, kad krikščionių demokratų blokas Seime, nedalyvaujant opozicijos atstovams, priėmė įstatymus, **varžančius žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvę ir įvedančius mirties bausmę.** Ir pirma negu jisai uždavė šitą smugį pamatinėms Lietuvos piliečių teisėms, jisai dar atliko **žiaurų smurto darbą:** pašaukė policiją posėdžių salėn ir jėga pašalino iš jos atstovus Dr. K. Grinių, Bielinį ir Lapinską.

Kokią teisę turi šitaip elgtis partija, pripuolamai gavusi vos kelių vietų daugumą Seime ir neatstovaujanti nė pusei Lietuvos piliečių?

Kuo pateisinti šitokį begėdišką trempimą piliečių teisių, patikrintų Lietuvos Respublikos konstitucijoje, ir šitokį pasityčiojimą iš geriausiųjų žmonių atstovų?

Lietuvos liaudis vargo ir savo kraują liejo, gindama kraštą nuo priešų, visai ne tam, kad nepriklausomoje Lietuvoje butų įsteigta kunigų ir jų pakalikų kumščio diktatura! Mes, Amerikos lietuviai, dėjome aukas ir darbavomės Lietuvos labui visai ne tam, kad musų tėvų ir bočių žemė vėl patektų vergijos jungan!

(Seka ant 5 pusl.)

KAZYS IR DĖDĖ

—Hello, Čali! Aš girdėjau vieną gražų juoką.

—Nagi, nagi! Koks jisai?

—Ogi toksai, vaike: Vienas vaikas sako: "Tėve, žiurėk, šuo be uodegos bėga!" O tėvas savo sunui sako: "Tai nieko, vaike. Jei uodega be šunies bėgtų, tuomet tai butų stebuklas."

—Cha, cha, cha! O ką gi dėde, nori pasak tuo savo juoku? Be abejo, nepasakei jo tik taip sau.

—Štai ką aš noriu pasakyti, Čali: "Sandara" vis rašo: "Lievos kunigai eina su lenkais". Aš gi štai ką turiu "Sandarai" pasakyti: "Nėra stebuklo, kad Lietuvos kunigai eina su lenkais. Butų stebuklas, jei jie eitų prieš lenkus".

—O dėl ko gi taip butų dėde?

—O dėl to, vaike. Kas mums davė šventą tikėjimą, ar ne lenkai?

—Taip lenkai ir vokiečiai.

—Taigi, vaike. Todėl ar nebutų fuliš, jei dabar Lietuvos kunigai imtų ir pradėtų eiti prieš lenkus?

—Dėl ko gi, dėde?

—Sakiau dėl ko. Dėl to, kad lenkai davė mums šventą tikėjimą.

—Vadinasi, Lietuvos kunigai turi eiti su lenkais išvieno dėl to, kad lenkai privertė musų protėvius išsižadėti savo lietuviško tikėjimo ir priimti lenkišką? Ar taip, dėde, supranti?

—"Lenkišką"? Iš kur tu ištraukiai tą monkey business? šventą, ne lenkišką.

—Žodis šventas, dėde, šiandie nieko nereiškia. Ir lietuvių tikėjimas buvo šventas. Ir jeigu įsigilinsime į lietuvių tikėjimą, tai pamatysime, kad jis buvo gražus ir šventas. Ir savo tikėjimo lietuviai buvo daug geresni žmonės, negu jie dabar yra. Tuomet lietuviai gyveno kaip brolis su briliu, o dabar tikri broliai ima si sau už kaklų.

—Tas tai tiesa, vaike. Taip, dabar brolis brolį smaugia.

—Viskas, dėde, ką aš sakau, yra tiesa.

—Tai jau neviskas, neviskas. Pas tave tiesos yra tiek, kiek pas velnią švęsto vandens.

—Tai kurioms plynėms tamsta, dėde, dar ateini pas mane rodos pasiklausti?

—Vot, tai ir klausimas, Čali. Ir aš pats nežinau, kam aš taip darau. Bet, vaike, aš be tavęs apseiti negaliu, kaip pypkorius be tabako. Šiandie aš noriu paklausti tavęs kaip piemuo Bistras galėjo išdrįsti duoti paliepimą policijai išvesti Dr. Grinių iš Seimo salės?

—Dėde! Tamsta negali p. Bistrą vadinti piemeniu: jis yra užaugęs ir subrendęs žmogus.

—Prieš Dr. Griniu jis yra piemuo, Čali, šiaip ar taip kalbėsi.

—O dėl ko gi, dėde, taip manai?

—Dėl to, vaike, kad aš dar savo galva atsimenu, kaip Dr. Grinius dirbo prie "Varpo" ir platino lietuvystę ir susipratimą Lietuvoje, kuomet tuom tarpu apie Bistrą nieko nesigirdėjo. Jis, vaike, turbut dar prie mamos papo tebebuvo. Aš sakau, kad jauni žmonės privalo pagerbti senus.

—Bet, dėde, atmink, kad Dr. Grinius yra bedievis.

—Bedievis, ne bedievis, bile tik geras žmogus. O Dr. Grinius yra geras žmogus ir snarglis Bistras negalėjo su juom taip negražiai pasielgti. Aš žinau, vaike, kad visi bedieviai yra gut por nating, bet Dr. Grinius tai yra geras žmogus.

—Dr. Grinius yra geras žmogus ir visi kiti Valstiečiai Liaudininkai ir Sandariečiai yra labai geri žmonės. Jie visi dirba Lietuvos ir darbininkų naudai.

—Čia tai jau aš netikiu, vaike. Apie tai aš turėsiu pasiklausti klebono. Kas dėl Griniaus, tai aš pats žinau, nes aš mačiau jį savo akia.

—O ką, dėde, manai daryti, kad p. Bistras taip negražiai pasielgė su Dr. Grinium?

—Aš, vaike, manau suorganizuoti varl.... vyčių vaiską ir paskui pažiurėti kas bus galima padaryti.

—Labai linksma girdėti, kad dėde nors vienam klausime sutikai su manimi.

—O kokiam klausime aš sutikau sutavimi? Ką čia dabar niekus kalbi?

—Nagi, tame, kad Dr. Grinius yra didelis žmogus ir kad p. Bistras negalėjo taip negražiai su juom pasielgti. Nes ir aš taip manau.

—Ne, vaike, aš nesutikau su tavimi. Tu sutikai su manimi, nes aš pirma pasakiau, kad Dr. Grinius yra orait žmogus, ar ne?

—Gal ir taip, dėde. Bet dabar tai bus sudiev, nes turiu skubotą užsiėmimą.

—Gudnait, vaike.

Tai buvo arti galo teatralės performacijos, kuomet vienas vyras atsisuko į kitą ir tarė ruščiam balse: "Žiurėk, tu atsisedai ant mano šilkinės skrybėlės! Sulaužei ją!"

Tasai pažiurėjo į šilkinę skrybėlę. Tikrai ji buvo sugadinta. "Man gaila, — tarė jis. — Tai labai labai negerai, kad taip pasitaikė, bet galėjo atsitikti dar blogiau."

"Kaip jau begalėjo dar blogiau atsitikti?! Juk ir dabar skrybėlė paversta į nieką. Matai!" — rustavo pirmasis.

"Nagi, aš galėjau taip atsisėsti ant savo skrybėlės," — šaltai atsakė antrasais

---

Vaistininkas (savo storai pačiai): Neateik į aptieką valandėlę. Aš noriu parduoti šešis butelius riebumą paliuosuojančios mikščiuros.

Vienas advokatas kramto pirštus pralaimėjęs bylą. Buvo taip: Atsistojo liudyti jaunas vaikinas. Tas advokatas, norėdamas liudininką sugauti kame kaipo prastą vaikėzą, pradėjo klausinėti jo:

—Ar turi tu kokį užsiėminią?

—Neturiu.

—Ar tu nieko nedirbi?

—Ne.

—Ką tavo tėvas veikia?

—Mažai ką.

—Ar jis dirba kokį darbą, kad išmaitinti šeimą?

—Kaip kada.

—Dėl informacijos, ar ne tiesa, kad tavo tėvas nenaudėlis, tinginis, nepatikimas?

—Aš nežinau, — atsakė liudininkas. — Geriau tamsta pasiteirauk jo; jisai sėdi štai tenai džiurėje.

—Aš manau, kad tamsta tarnavai jureivijoje taip ilgai, kad pilnai esi pripratęs prie nuogų blauzdų?

—Atsiprašau, ponia, aš net nepažvelgiau į tamstą.

(Seka nuo 4 pusl.).

GINKIME LIETUVOS ŽMONIŲ LAISVĘ.

Todėl Lietuvos klerikalų sauvaliai turi but griežčiausiu budu pasipriešinta. Lietuvos žmonės jau sujudo. Kai tik valdžia įnešė Seiman savo nelemtą sumanymą suvaržyti piliečių teises, užvardinta **"valstybės apsaugos įstatymu"**, tai išvisų Lietuvoskampų pasipylė smarkųs protestai Opozicinės partijos stojo kovot prieš tą sumanymą Seime ir visuomenėje. Tik smurto pagelba jos tapo laikinai nugalėtos. Bet kova nepabaigė ir nepasibaigs, kol klerikalinės reakcijos žygis nebus atmuštas.

Mes, Amerikos lietuviai, turime padėti Lietuvos žmonėms šitoje kovoje, remdami tas jų partijas, kurios gina laisvę ir demokratybę. Mums yra taip pat biaurus begėdiškas klerikalų despotizmas, kaip ir teroristinė bolševikų diktatura Rusijoje arba kriminalis fašistų viešpatavimas Italijoje. Mes stojame už tai, kad Lietuvos liaudis pati tvarkytų savo reikalus, vadovaudamasi **žmoniškumo, dorybės ir teisingumo** įstatymais, nes tik prie šitokios tvarkos ji sugebės sekmingai vystyti savo kulturą ir išlaikyti savo nepriklausomybę. Vergija po klerikalinių despotų letena reikštų Lietuvai pražutį.

Visus, kurie tiki į šituos principus, mes šaukiame pakelti savo balsą prieš Lietuvos krikščionių demokratų smurtą. Protestuokime! Ginkime Lietuvos laisvę ir demokratijos teises!

Bendrasis komitetas:
Dr. A. J. Zimontas, Pirm.,
Dr. A. Montvidas, Rašt.

PASTABOS.

J. Dikinis, "Dzimdzi - Drimddi" artistas, gavęs apžioti kunigo tušką, šitaip pradėjo "Darbininke" rašyti: "Liberališkoji laisvamanių spauda irgi neatsilieka nuo Lietuvos valdžios inkriminavimo nebutuose dalykuose."

Palauksime rudens ir pažiurėsime, ar vėl neprasitars p. Dikinis, kad kunigai ir jų tarnai yra tikri mulkiai, kuomet jis norės, kad Gabija padėtų "Dzimdziams" surengti gastroles.

Kaž koks be sąžinės socialistas, apsimetęs "Sandariečiu", rašo "Keleivyje", kad buk p. Račys gyveno pas Sandarietę P. Taip, jis gyveno pas Sandarietę P., kur gyvena ir Jurgis Gegužis. Račys ten gyveno, vienoj lovoj su Jurgiu miegojo ir iš vieno bliudo grikių košę valgė.

"RYTAS" MELUOJA.

"Rytas" rašo, kad aš išvedęs atstovą Grinių iš Seimo posėdžių salės, **"Rytas" meluoja.** Atstovą Grinių po ilgo ginkluotos policijos šturmo išvedė iš salės policija. Aš, gerbdamas atstovą Grinių, apsuptą policijos tik palydėjau jį iki salės durų ir atsisveikinau su juo.

"Rytas" spaudos uždavinius supranta melo skleidime.

("Sd.") **K. Bielinis.**

ALTS. ĮVAIRIOS KOMISIJOS.

Apšvietos komisija:
K. S. KARPAVIČIUS,
3351 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio.
A. B. STRIMAITIS,
Gen. P. O. Box 127,
New York, N. Y.
J. ŠVITRA,
11114 Indiana Ave.,
Chicago, Ill.

Partijos teismo komisija.
ADV. N. RASTENIS,
700 W. Lombard St.,
Baltimore, Md.
J. MIKALAUSKAS,
652 Stanley St.,
New Britain, Conn.
A. KRIAUČIALIS,
10 Sterling St.,
Worcester, Mass.

Lietuvių Politinio Iždo komisija:
S. K. GRIŠIUS, Pirmininkas,
3423 W. 61-st St.,
Chicago, Ill.

Vice - Pirmininkai:
M. KASPARAITIS,
1420 Howe St.,
, Racine, Wis.
K. ŠNUOLIS,
10267 Russell St.,
Detroit, Mich.
A. PRAŠKEVIČIUS,
6725 Edna St.,
Cleveland, Ohio.
P. PIKŠRIS,
3625 Buttler St.,
Pittsburgh, Pa.
V. VITUKINAS,
423 Church St.,
New Britain, Conn.
K. J. PAULAUSKAS, Sekr.,
327 E St.,
Boston 27, Mass.
ANTANAS IVAS, Iždininkas,
110 Tremont St.,
Boston, Mass.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS.
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00 ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
L—I—E—T—U—V—I—S
DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėt ir lietuviškai
Ofiso valandos Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3. Vakarais nuo 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

APLINK PASAULĮ PER 80 DIENŲ.
Labai pamokinanti ir įdomi knyga. Ką skaitai, ką nesekaitai, bet tą knygą tai butinai perskaityk.
Reikalaukite "Sandaroje".

Reikalingas Nejudinamas Turtas.
(Real Estate)
Reikalinga nejudinamas turtas ant pardavimo. Mes perkam ir parduodam, naujus namus statom, pataisom ir viską inšiurinam už prieinamiausią atlyginimą. NOTARY PUBLIC.
New England Real Estate ir Insurance Agentura.
Mr. J. Kostant, Vedėjas,
Inman Bldg. Room 4,
Inman Sq., Cambridge, Mass.

Reikalingi Agentai.
Atlyginimas geras, darbas pelningas. Mums Agentai reikalingi visuose Miestuose Nuolatiniai ir liuosu laiku. Norinti turėti pelningą darbą nuo $25.00 iki $75 Savaitėje Liuosu laiku apart jusų darbo valandų. Klauskite informacijų:
Lith. Nat'l League of America
Boston 27, Mass.
327 E Street, Bank Bldg.,

Auksinė Proga Visiems!

Knygu Mylėtojams

TAI YRA DIDELIS PASIŪLYMAS. SKAITYKITE IR SAVO DRAUGAMS PASAKYKITE! 10 KNYGŲ PASIULOME.

"Kaip pasimokyti plaukti", "Eilės dainos", "Ne savo vėžėj", "Andersono pasakos", "Apie testamentus", "Jaunoji Lietuva", "Apie nežmoniškus masko", ir Lietuvos žemlapis". Viso kiečiai Lietuvoje", **"Lietuvių tautinė idėja istorijos šviesojelių darbus Kražiuose", "Ameri**sumoje $4.00. Kas prisiųs mums $1.50 gaus visas šias knygas. Arba kas užsirašys sau laikraštį "Sandarą" arba savo giminiai Lietuvon ir prisiųs money orderį sumoje $2.50 gaus laikraštį per metus ir visas minėtas knygas.

NELAUK ILGAI, TUOJAUS SIŲSK PINIGUS IR PASINAUDOK ŠITA AUKSINE PROGA KURI PASIŪLOMA TIK LIEPOS MĖNESY.

327 E Street, So. Boston, Mass.

Knygos Žmonių Mokslas, Skaitykite Jas.

PASIRINKITE ŠIAS KNYGAS SKAITYTI VASAROS LAIKU UŽ PIGIĄ KAINĄ.

Perkant šias visas knygas rinkos kaina mokėti $12.75. Bet prisiųsdamas šį skelbimą ir $8.50 sutaupai $4.25.

LIETUVOS ĮSTATYMAI, Knyga turi 1031 puslapių au dekliniais apdarais 6X9 Formato sutaisyta teisininko A. Merkis, suredaguota Vyriausio Tribunolo Pirmininko A. KRIŠČIUKAITIS, Kaina $1.50
LYTIES MOKSLAS, Knyga turi 394 puslapių, parašė Dr. J. A. KARALIUS, M. D., 6X9 Formato skuriniais gerais apdarais, šaltinis žinių lyties ir sveikatos srityje, su paveikslais iliustracijoms, Kaina $6.00
KANDIDAS, Knyga turi 170 puslapių gražiausios pasakos su pamokinimais. Vertė KAROLIS VAIRAS, Kaina $1.00
KELIONĖ APLINK PASAULĮ per 80 dienų, labai gražios apysakos su daugybe paveikslų, kiekvienam patinka 6X9 formato, Kaina $1.00
ŽMOGAUS PAREIGOS, Knyga su 245 puslapių geros popieros, labai pamokinanti, 6X9 formato, kaina tik $1.00
PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĘ, labai gražus skaitymai apysakos Knyga su 116 puslapių, labai gražios pasakos, Kaina tik ..... $.75
PALYDOVAS, Knyga su dviems žemlapiais Lietuvos ir Kauno Miesto, pilna informacijų apie įvairias valstybinias įstaigas ir šiaip visokių žinių, audekliniais apdarais ,Kaina $.75
POLITIŠKA EKONOMIJA, Labai svarbi moksliška knyga, Kaina ..... $.75

Užsisakyk visas šias knygas tuojaus, kas prisiųs Money orderį su šiuom skelbimų sutaupins $4.25. Pasinaudok.

"SANDARA"
327 E STREET, SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Amerikoje

MONTELLO, MASS.

Lietuvių paroda ir bolševikų intrigos.

Jau buvo minėta "Sandaroje" apie rengiamą Brocktone - Montelloje visų tautų parodos.

Paroda įvyko birželio 30 d. Parodos tikslas buvo pasirodyti ištikimais Amerikos piliečiais. Lietuviai, gavę pakvietimą susirupino kaip butų galima sudaryti šiokią - tokią vienybę, kad geriau pasirodžius svetimtaučių tarpe; Sandariečiai susitarę su katalikais rengė parodą po vardu Lietuvių piliečių draugystės ir Lietuvių piliečių Franklino kliubo. Bolševikai neturi didelės galios minėtose draugijose, o vienok jų nusistatymas buvo suardyti lietuvių parodą. Todėl bolševikai Tautiško namo susirinkime išrinko komitetą iš 7 narių, kuris kreipės prie aukščiau minėtų draugijų, kviesdamas jas rengti parodą po vardu "Visų Brocktono piliečių". Bolševikų pasiulymas priimtas su išlyga, kad bus nešama Lietuvos vėliava ir kad lietuviai maršuos kaipo Amerikos piliečiai ir kaipo lietuviai. Bolševikai prie to nepristojo. Tuomet parodininkai vieni pradėjo maršuoti nuo šv. Roko bažnyčios, o kiti nuo lietuviško namo. Bolševikai bandė užbėgti Sandariečiams ir katalikams už akių, bet jiems nepavyko. Policija juos sulaikė, kol atmaršavo lietuviai su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Tada ir bolševikams leido eiti iš paskos. Jų buvo nedaug ir tie patys sumažėjo, nes netyčia patekę į jų burį ištikimi lietuviai nuėjo prie Sandariečių, šiems atmaršavus.

Bolševikai nešė tik Amerikos veliavą ir buvo visi juodai apsirengę. Svetimtaučiai juokės iš jų ir vadino graboriais.

Sandariečių ir katalikų parodai vedė ant arklių Dr. Budreskis, adv. Vervečka ir art. Stacka. Programui prasidėjus, vėliavų pakėlimui buvo paskirta lietuvaitė Margareta Monikaitė ir Bronis Bartkevičiukas. Iškėlus trispalvę Lietuvos vėliavą, dešimt tukstančių žmonių jai plojo; o lietuviai užgiedojo "Lietuva tėvynė musų". Bolševikai stovėjo galvas nuleidę.

Parodos surengime Sandariečiams daugiausiai dirbo Petras K. Vaičiunas, o katalikams — Mikas Abračinskas. Vietos amerikiečių laikraščiai labai gražiai aprašė lietuvių pasirodymą ir patalpino kaikurių lietuvių paveikslus.

Principalis kalbėtojas buvo iš Washingtono Darbo sekretorius, kuris savo kalboje gražiai paminėjo ir lietuvius. Taip gi kalbėjo miesto majoras ir k.

Išbraukti bolševikai.

Birželio 3 d. įvyko Lietuvių piliečių draugijos mėnesinis susirinkimas, kuriame buvo išbraukta aštuoni bolševikai už laužymą konstitucijos ir darymą draugijai nuostolių. Kiti aštuoni bolševikai pagal konstituiiją liko nubausti užsimokėti po $5.00 už negerą liudijimą teisme prieš draugystę ir darymą jai išlaidų.

Kada pirmininkas J. J. Samsonas pareikalavo, kad išbrauktieji turi apleisti svetainę, tai bolševikai atsisakė apleisti. Pirmininkui pasiuntus narį pašaukti policijos, kai kurie bolševikai išbėgiojo, nes bijojo gauti ir vėl po $25.00 užsimokėti. Taigi, čia su bolševikais apsidirbta. Ką bolševikai veiks toliau, bus aprašyta "Sandaroje".

Lietuvis pilietis.

LAWRENCE, MASS.

Musų mieste priskaitoma tarp 4-5 tukstančių lietuvių. Organizuotų, tai yra tokių, kurie priklauso prie įvairių draugijų, ar tai pašalpinių, ar tai prie kliubų arba kad prie abiejų imant sykiu, parapijų apie porą tukstančių, o gal ir dar mažiau. Jaunimo yra, bet jis neorganizuotas, nors pastarojo reikalais daug kartų buvo mėginama, butent tvėrimu jaunuomenės draugijėlių, kliubų ir tam panašių dalykėlių, bet jie pagyvenę metus kitus, pakrikdavo. Taip ir dabar vietinis jaunimas, čia augęs, yra pakrikęs. Vietos aukštesniąją mokyklą (High School) rodos kasmet baigia keletas lietuvių. Ir šiemet baigė šie: Petras Simonis, Emilija Tataronaitė, Milda Umpaitė, Albina Vaiskelionaitė. Bet ar pasistengs šių minimų vaikų tėvai juos aukščiau leisti mokytis, kad jie galėtų pabaigti kokią nors profesionalę mokslo šaką, tai dar nematyti vaisių. Pirmiau — kitais metais, kurie baigė, ypač mergaitės, tai jų visas pasiekimas buvo iš High School'ės prie stenografių. O tų stenografių dabar tiek yra, kad jų jau visur per pilna ir alga jų yra visai maža, pas mus daugiau nemokama kai nuo 12 iki 20 dol. savaitei. Vaikai, kurie baigė High Scholl, tai nuėjo į audines, arba šiaip išsiblaškė kur nors be aukštesnio mokslo ir pasiliko be jokių profesijų. Ir musų vietos lietuvių tėvai nei vieną iki šiol savo vaiką neišleido nei į daktarus, nei į kitas profesijos šakas. Taigi but labai gerai, kad Lawrenc'o tėvai, kurie išgali savo vaikus leistų į aukštesnes mokyklas ir padarytų tarp musų daugiau inteligentijos: mum reikia čia pat ant vietos ir medicinos daktaro, ir dentisto, ir advokato. Ypač advokato lietuvio labai reikalinga. Taigi but labai gerai, kad Petras Simonis, kurio sunus Petras šiemet baigė High School, kad pasistengtų savo sunų išleisti į mokslus, kad Lawrenc'o lietuviai sulauktų daugiau inteligentijos ir savo tautos darbininkų.

Stasio Tataronio (Smagu pažymėti, kad Sandariečio - darbininko) duktė Emilija baigė High Scholl. Ji yra tarp mus ir tarp amerikiečių jau pasižymėjus kaipo gabi pianistė. Taigi but gera, kad musų draugas Tataronis savo dukterį pasistengtų ir toliau leisti mokytis, ir kad ji liktų tarp musų visad žymi ir garbinga.

Ignas Umpa yra farmerys. Juozas Vaiskelionis — krautuvininkas; abu pasiturį, taigi butinai turėtų savo vaikus leisti toliau mokytis, kad iš jų išeitų geresni profesionalai, negu stenografistės. Ypač musų mieste nėra lietuvių mokytojų. Nors ir yra viena — Kandrotaitė, bet sulenkėjus ir lietuviai neturi jokios naudos iš jos.

Kuo daugiau lietuviai tėvai pasistengs išleisti savo vaikus į mokslus, tuo daugiau bus tarp lietuvių inteligentijos ir lietuvių darbininkų gyvenimas daugiau, pasekmingiau ir aukščiau pakils. Musų gyvenimo sąlygos pasigerins.

Darbininkas.

PITTSBURGH, PA.

Onos Giliutės pamįnėjimas.

Liepos 23 d., šv. Jurgio bažnyčioje, kaip 9 val. iš ryto įvyks pamaldos paminėjimui a. a. Onos Giliutės, kuri mirė liepos 19 d., 1925 m. Giminės ir draugai kviečiami dalyvauti. Pasilieka nuliudę tėvai, brolis ir seserys.

Pranas Gilius.

MONTELLO, MASS.

Iš lietuvių katalikų padangės.

Jau buvo rašyta "Sandaroje", kad kun. Jonas Švagždys išvažiavo į Lietuvą ir savo vietoj paliko lietuvių šv. Roko parapijoj lenkų kunigą. O keli metai atgal taipgi buvo "Sandaroje" rašyta, kad kun. Švagždys užsipuldinėjo ant vieno lietuvio, kad šis krikštijo savo vaiką pas lenkų kunigą, tai tą patį, kuris dabar užėmė vietą lietuvių bažnyčioje. Tas lietuvis buvo Sandarietis ir stambus buznierius anglinės. Paskui kun. Švagždys pradėjo skelbti parapijos susirinkimuose, kad buk to Sandariečio anglai yra negeri ir liepė parapijonams nepirkti nuo jo anglių ir tt. Tada biznierius pasakė, kunigui, kad esą jei mano anglai tau negeri, tai tavo krikštas mano kudikiui negeras. Paskui kun. Švagždys pradėjo šunis karti ant Sandariečių, sakydamas "kokie tis Sandariečiai tautininkai, kad vaikus krikštija pas lenkų kunigą ir tt." O dabar kun. Švagždys tą patį lenkų kunigą paliko visų lietuvių katalikų vaikus krikštyti ir tas lenkas pasirodė, kad **jis moka lietuvius ir apjuokti.**

Liepos 5 d., nedėlioj, lietuvių bažnyčioje jis rinko aukas juodvedžiams (negrams) apšvietos misijoms. Bet ne visi lietuviai katalikai yra žiopli; jau girdisi katalikų aiškus balsas. Jie sako: "Jei musų kunigėlis Švagždys yra geras Lietuvos patriotas ir nuvažiavo į Lietuvą varyti agitacijos už paliuosavimą Vilniaus ir visos Lietuvos neprigulmybės nuo lenkų, tai kam mums lietuviams katalikams paliko lenkų kunigą ir dar su gera rekomendacija pas vyskupą?"

Išrodo, kad tarpe lietuvių katalikų esama gerai susipratusių lietuvių ir galima pasitikėti, kad susipratę lietuviai katalikai pakels savo balsą prieš kun. Švagždžio tokį negražų pasielgimą lietuviams katalikams. Aš nemanau, kad lietuviai ilgai pakęs lenką savo bažnyčioje.

Katalikų lietuvių draugas.

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.

Apvogė Sandariečius.

Čionai vagiliai įsilaužė į Lietuvių svetainę po II Sandaros Apskričio išvažiavimui ir pavogė Sandaros 57 kp. piktpinigio dėžutę, kurioje buvo apie $15.00 ir baksą cigarų vertės 4.50. Šv. Jurgio draugystę apvogė apie ant dešimt dolerių. Turbut vagiliai manė daugiau pelnyti, manydami rast ką padėta likusio iš Sandariečių pikniko. Manoma, kad bus patys lietuviai vagystę papildę.

Čia tulos dirbtuvės sustojo ir darbininkai, kurie išsigalėjo, išvažiavo prie marių trims savaitėms.

Pas mus moterys turi negražių papročių su savo ilgais ležuviais. Aš patarčiau tom moterėlėm valdyti savo ležuvius, nes kartais gali buti negerai.

Žinių rinkėjas.

WORCESTER, MASS.

A. L. T. Sandaros 16 kuopos susirinkimas įvyks liepos 22 d. seredoje, 8 val. vakare, Aušrelės salėje, 33 Millbury St. Kviečiami visi nariai skaitlingai susirinkti, nes turėsime daug svarbių dalykų aptarti ir nepamirškite naujų narių atsivesti. Atsiminkite, jog kiekvieno musų pareiga didinti musų organizaciją.

A. Šablinskas, prot. rašt.

Italijos fašizmas.

Fašistiški krįziai Italijoj nesilauja. Mussolini pyksta ant amerikonų ir anglų spaudos už neprielankumą fašistiniai Italijos valdžiai.

Nuo spalio 22 d. 1922 m. Italijoj fašistų viešpatavimas neigiamas ir kitų šalių spauda labai atakuoja fašistus ir jų reakciją. Mussolini labai nepatenkintas amerikonų ir anglų spaudos nuolatiniais pašiepimais fašistus, viename susirinkime fašistų vadas, Mussolini, nusiskundė, kad amerikonų žurnalistai nuolatos kritikuoja fašistus. Tuo laiku, Amerikos žurnalistai tankiai budavo Mussolinii baramі ir ant galo Mussolini, atsisakė duoti savo pareiškimus korespondentams Amerikos ir Anglijos laikraštininkams, pareikšdamas, kad butent jie neigiamai žiuri į fašistų valdžią ir kaip paprastai vadina fašistus juodos avys (Black Sheep).

Bet kas kaltas tame jei fašistai patys neapykantą prieš fašizmą išaugo iš jų pačių kaltės. Mes žinome, kad iškilus fašizmui Italijoj atsirado visos bėdos italų politiniame ir ekonominiame gyvenme. Pasaulis manė, kad umai iškilus fašistų partija ir taip iškilmingai patriotiniu šukavimų, demonstruodami po kalnuotas Romos gatves, sujudins italų visą liaudį ir patrauks savo pusėn. Šitą mintį turėjo daugelis politikų, nes atrodė, kad fašistai susiformavo partiją iš patriotinio elemento ir galės nukariauti visas kitas partijas savo žodžiu. Bet manymas buvo klaidingas. Italijos žmonės fašistus nepakentė ir nepakęs. Kritus Factos valdžiai, ir jos vieton atsistoję fašistai su priešakyje Mussolini, nesudarė šaly pasitikėjimo, kaip tik priešingai: krizis kas keli mėnesiai buna, liaudis progresyvio nusistatymo nepakenčia fašizmo.

Nužudymas socialistų vado dar pablogino fašistų padėtį valdžioje.

Su fašistų slaptu žmogžudžiavimu ir persekiojimu progresyvių italų ir pagaliaus nužudymu socialistų žymaus partijos vado Matteati, fašistams dar daugiau nepasitikėjimo randasi. Visa pažangi italų spauda, sušuko: šalin budeliai fašistai! Tas balsas pasiekė visą pasaulį ir Mussolini, buvo pradėjęs bijoti suirutės visame krašte, bet serioziškam laikui praėjus ir sušvelnėjus fašistų diktaturai bent momentaliai, toliau gyvenimas fašizmo keliu Italijoj eina.

Kas yra fašistai?

Fašistai yra atžagareiviškiausis elementas, kitaip sakant, klerkalų elementas, panašus į Lietuvos "krikščionis demokratus" ir "Ukininkų S-gą", kur yra susispietę visos davatkos ir tamsus krašto piliečiai ant kurių kunigai gali spekuliuoti visokią politiką ir per juos pasiekti sau idealus - turtus ir kitokias privilegijas. Tai italų fašistai yra tie patys žmonės, kuriems vadovauja Mussolini.

Bruzdėjimas Italijoj yra gana smarkus prieš fašistus ir Mussolini bijodamas to bruzdėjimo, deda pastangų gauti simpatijos tarpe labai įtekmingų žmonių italų visuomenei ir k. t. D'Annunzio, Popino Garibaldi, Carlo Decroix ir Gellioti, nes šie seni veikėjai turi daug įtekmės ir bile dieną gali Mussolini vienu rankos mostelėjimu nuversti nuo diktatorystės. Amerikonų spaudoje tankiai matome žinių, kad Italijoje tarpe partijų lyderių eina pasitarimai, ypatingai tarpe socialistų ir liberalų dėl bendro fronto prieš reakcionierius fašistus.

Fašizmas Lietuvoje pradeda prigyti.

Anais metais Kaune pirmas ženklas apsireiškė fašistinės taktikos pas "Ateitininkus" (klerikalinį jaunimą), kurie miesto gatvėmis lakstė ir daužė žydams langus ir iškabas. Tai buvo "patriotinis" darbas, kaip klerikalų laikraščiai rašė apie tą incidentą. Tas pat, buvo ir pas italus. Šiandiena Lietuvoje fašizmas apsireiškia pilnoj žodžio prasmėj.

Kun. Vailokaičio, Šmulkščio, Vilimo ir kompanjos idealai atsiekiami. Šie "gerėji patriotai" (priskaitant kun. Krupavičių) žemės reformos klausime labai radikališki buvo savo kalbose prieš rinkimus į Seimą, prižadėjo viską dėl valstiečių mažažemių ir bežemių žmonių, bet kuomet jie išrinkti Seiman, tada jie kitaip daro negu kalbėjo. Šiandiena naujais dvarinikais tie kunigai ir jų draugai paliko, o liaudis pamiršta. Kas priespaudą ir persekiojimus vykdo Lietuvoje, jeigu ne šie kademai? Tą viską mato susipratę šalies piliečiai ir protestuoja, tačiau protestai mažai gelbsti. kun. Krupavičius nuo savo aristokratinės ambicijos neatsisakys tol, kol jį nepašalins. Lietuvą labiausiai tamsus debesys, grįžta seni priespaudos laikai. Bet liaudis privalo nenusiminti, demokratybė anksčiau ar vėliau priespaudos retežius sutruškys, laisvė turi laimėti. Kunigai turės grįžti į bažnyčias, nes jiems tik ten vieta, o šalies piliečiai Lietuvoje galės valstybės ir savo reikalus tvarkyti, kaip jiems geriau ir naudingiau atrodys. Fašizmas, turi persikošti taip, kaip komunizmas rusuose. Klerikalų internacionalas fašizme, o radikalų komunizme, abieji šiandiena praktikoje neatatinka žmonių gyvenime.

Sermėgius.

KONTESTAS

Pasinaudok auksine proga.

Skaityk ir savo draugui pasakyk.

Šita auksinė proga yra visiems. Kas užsirašys Laikraštį "SANDARĄ" ant metų, tas gaus dovanų verties $1.50 AUKSUOTĄ SKUSTUVĄ, kuris yra labai gražus ir geras. Atminkite, kad VALET AUTO STROP SAFETY RAZOR, yra geriausi skustuvai pasauly, juos vartoja ne tik paprasti žmonės, bet ir visi turčiai ir sportai.

KIEKVIENAS LIETUVIS PASINAUDOK ŠIA PROGA! Užsirašyk sau arba užrašyk savo draugui laikraštį "SANDARĄ" ant metų laiko prisiųsdamas $2.50 su savo antrašu, o už tuos pinigus gausi laikraštį per metą laiko ir gausi tą GRAŽŲ PAAUKSUOTĄ SKUSTUVĄ (SAFETY RAZOR) DOVANAI! Šitokios progos nevisada yra — PASINAUDOK JA DABAR!

Prenumeratą siųsk šiuom antrašu:

SANDARA

327 E Street, So. Boston, Mass.

Letuvon ir Atgal per SANDAROS AGENTURA

Jeigu manai važiuoti Lietuvon aplankyti gimines ar su biznio reikalais, klausk informacijų **Sandaros Agenturoj** Patarnavimą **Sandaros Agentura** suteikia visiems keliaujantiems Lietuvon, taipgi ir į kitas šalis.

PIRK LAIVAKORTĘ IR SIŲSK PINIGUS PER SANDAROS AGENTURĄ.

Sandaros agentura siunčia pinigus Lietuvon ir į kitas šalis. Parduoda laivakortes ant visų linijų. Kelionei parupina visus dokumentus.

SANDARA

327 E STREET, SO. BOSTON, MASS.

MOTERŲ SKYRIUS

SANDARIETĖS SUJUDO.

Pavarčius laikraščius randi, kad Sandarietės moterys ir merginos pradėjo daugiau veikti paskutiniu laiku.

Bostono Sandarietės aukojo $100 Sandaros seimui. Kiek atsimenu, tai nė viena kita kuopa, kaip moterų taip ir vyrų, nėra davusi tokios didelės aukos seimui. Ir ta auka nepirmutinė. Bostono Sandarietės dažnai duoda stambias aukas tai Centrui, tai Seimui. Tas parodo, kad So. Bostono Sandarietės labai veikia ir pelnija savo veikimu. Kaip matyti iš organo, tai So. Bostone daugiausiai darbuojasi šios Sandarietės: p-nia Ona Ivas, Z. Neveckienė, Palubeckienė, Mockienė, p. Stasio Mockaus moteris, Sangailienė, Daunienė, Bratėnienė, Kasmauskienė, p-lė S. Kazlauskaitė ir daugelis kitų darbščių moterų, kurių pavardžių netsimenu ant greitųjų; todėl ir atsiprašau jų, kad neatsimenu.

Los Angeles, Cal. irgi neprastai gyvuoja moterų kuopa ir ten moterys, rodos, visos lygiai dirba Sandaros labui.

Pittsburgh, Pa. tai pat yra Sandaros moterų kuopa. Ten daugiausiai veikia, rodos, p-lė Anelė Akelaitytė. Beje, kas ten man rašė, kad p-lė Akelaitytė esanti čia augus ir dar tebesant tarp "teens", ar tam panašiai. O vienok yra dalyvavus jau keliose Sandaros seimuose. Dabar yra SLA. Pittsburgo apskričio raštininkė ir tt.

Nepersenai susitvėrė ir Worcestery moterų Sandariečių kuopa, kurios priešakyje atsistojo p-lės Juzė Rauktytė, Marė Montviliutė ir k. Jei neklystų, tai ir šios dvi panelės yra čia augusios lietuvaitės. Ir jos dalyvauja aktyviškai lietuviuose, ypač p-lė Rauktytė. Iš laikraščių matyti, kad čia labai daug veikia ir sekančios merginos bei moterys: Juzėnaitė, Ramanauskiutė, Kriaučialienė, Krasinskienė ir k. kurių pavardžių nebeatsimenu.

Teko girdėti, kad rengiamasi sutverti moterų bei merginų kuopos Lawrence ir Montelloje. Apie tų kolionijų moteris bei merginas Sandarietes mažai ką esu girdėjusi.

Bet kiek man žinima, tai Montelloje yra veikli Sandariečio duktė Zofija Vaitkaitė. Taip gi yra keletas kitų veiklių lietuvaičių, kaip tai Monikaitė ir k. Taip pat yra ir moterų veiklių. Kiek man žinoma, tai ten butų nesunku sutverti moterų kuopą.

Lawrence, Mass. tai jau senai turėjo buti Sandariečių moterų kuopa. Ten gali sutverti vienų Sandariečių merginų nemažą kuopą. Beje, p-lė Rožė Černiauskaitė dabar yra vietos vyrų Sandariečių kuopos raštininkė. Ir ji nai, nors čia augus, bet labai daug veikia Sandariečių tarpe. Taip pat veikia ir jos sesutė. Pasui ten yra veikli Sandarietė Sekienė. Yra p-lė Emilė Tataroniutė, Tofilė Kieliutė, Blancė Poidukiutė, Emilė Šimkoniutė ir daugelis kitų čia augusių lietuvaičių, kurios dalyvauja su Sandariečiais ir veikia su jais. Tad kodėl joms nesutverti moterų-merginų kuopos? Kodėl joms nepradėti veikti po merginų-moterų vardu Sandariečiams, kaip dabar dirba So. Bostono Sandarietės ir k.

Sukruskime, moterys ir merginos, Sandarietės ir jų pritarėjos. Taip pat pasistengkime rašyti į Moterų Skyrių, nes butų negražu mums moterims ir merginoms, jei vyrai turėtų užpildyti musų skyrių.

Vėjų Sesuo.

RUKYMAS.

Įėjo labai į madą merginoms rukyti. Kadangi kitur, tai ir čia merginos nori turėti lygias teises su vyrais.

Kalifornijos moterų bei merginų draugijos jau pradėjo vesti kovą prieš merginų rukymą. Na, ir gerai. Nes mergina tetu rėtų tik vieną pasiteisinimą dėl rukymo. O jis yra tas, kad ji, rukydama, negali suuosti tabaku pasmirdusio vyro, knris taiko savo lupas prie josios.

Vėjų Sesuo.

PAVARDĖS ANT PANČIAKŲ.

Paskutinis vyčių seimas nutarė, kad vytės nesiotų išsiuvinėtas savo pavardes ant pančekų.

Tai geriausis jų nutarimas, kokį jie yra nutarę tame seime. Merginoms nešioti pavardes ant pančekų yra išrokavimas. Paprastai vyrai pamiršta ir nevisada pažiuri į musų blauzdas. O katalikai vaikinai, kaip teko girdėti, renkasi merginas tik iš blauzdų.

Dabar tenka laukti mažiau vyčiukių nueinant į klioštorius.

Vėjų Sesuo.

VIS ATSIMENU GIMTYNĘ.

Jei bučiau paukštelis,
Linksmai beskraidyčiau;
Gamtos gražias pievas —
Girias atlankyčiau.

Bandyčiau sugrįžti
Į savo šalelę, —
Ir vėl pamatyti
Savųjų dalelę.

Pirmiaus aplankyčiau
Kapinių kalnelį
Išvysčiau močiutės,
Tėvelio kapelį.

Kaip rytas prašvinta,
Saulutė tekėtų
Ten mano dainelė
Širdingai skambėtų.

Už jurių pats vienas, —
Nėr man čia savųjų...
Liudėsiai suspaudžia
Tų žodžių — liudniųjų!

Vai toli už jurių —
Tu mano gimtinė!
Pasilgstu ir liudna...
Nerimsta krutinė!..

A. J. Jokubaitis.

Boston, Mass.

KĄ DARYTI?

Mane kalbina airis bernelis
Už jo tekėti,
Bet prityręs mano tėvelis
Prašo dar palukėti.

Sako, už jo ištekėjus,
Duonos neturėsiu;
Truputį pakentėjus,
Persiskirt norėsiu.

Esą lietuvį laimėjus,
Galėsių gražiai gyventi
Ir Lietuvai nenusidėjus,
Kartu su vyru pasenti.

Aš, jauna, nesugalvoju,
Kurio paklausyti.
Matau senmergės pavojų
Ir turiu nepaprastą ernytį.

Vėjų Sesuo.

Raštų reikalų.

"Žv." leidėjams pernai sumanius išleisti tam tikras sudėtines knygas — 20 m. spaudos laisvės sukaktuvėms paminėti— nekaip šiltas tas sumanymas musų šviesuomenės priimta. Darbais apsikrovę ne visi musų rašytojai dar ir šiandien, metams praslinkus, tegalėjo išpildyti savo prižadus. Darbas nusitęsė į 1925 metus. 50-ties metų Amerikos lietuvių organizuotės ir vyskupo Valančiaus mirties sukaktuvių metus. Pasinaudodami ta proga savo užimtą darbą pasiryžome užbaigti ne vien spaudos laisvės, bet ir Amerikos lietuvių organizuotės sukaktuves minėdami. Literatinės medžiagos turime į valias. Leidėjai reikalingi visuomenės prisidėjimo prie išleidimo lėšų, kad rengiamas veikalas išeitų tobulesnis. Greitesniam darbo užbaigimui dar reikia mums taipgi šiek tiek išmokslintų asmenų, kurie rinktų medžiagą Amerikos lietuvių organizacijų (draugijų) istorijai, taipgi istorijai žymesnių ir prasisiekusiųjų laikokiose gyvenimo sąlygose asmenų.

Tad šiuomi kreipiamės į musų besimokinančią jaunnuomenę, kad vasaros savo atostogų laiką sunaudotu padėdami mums šiam reikale. Duodame labai geras sąlygas gražiai atostogų laikui taip jiems reikalingo skatiko susitaupyti ir kartu naudingai visuomeninį darbą dirbti. Atsišaukite į knygų leidėjus. "Žvaigždės" redakciją arba pas generalį musų įgaliotinį šiame reikale p. Vytautą Banaitį, Lietuvos Universiteto studentų kuopelės buvusį atstovą, o dabar Lietuvos Karo Valdybos leidimu einančio mokslą Pennsylvanijos Universitete, Philadelphia, Pa.

Julė Pranaitčiutė,
Kun. A. Miliukas.
3654 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

V. Banaičio antrašas irgi 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

SANDARIEČIAI, SKAITYKITE IR PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ."

Lai PAIN-EXPELLERIS
Praveja Skausmus!
Trinkite greitai taip, kad šis stebėtinas linimentas persisunktų per odą į pat tą vietą, iš kur paeina nesmagumai.
Pain-Expelleris palengvina kraujo sukepimą ir atsteigia normalį kraujo tekėjimą gislomis.
35c ir 70c vaistinėse. Tėmykite, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakelio.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Puikųs plaukai turėtų buti kiekvienos moteries pasididžiavimo turtu, bet pleiskanos ir naikinimo darbas eina ranka rankon.

Ruffles

yra pleiskanų mirtinuoju priešu.
Prižiurėkit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslaptingi parazitai pakirs plaukų šaknis, apdengs jusų galvos odą nešvariomis baltomis lupynomis, kas bus priežastimi jusų plaukų slinkimo.
Pirkite bonką Ruffles už 65c pas savo vaistininką šiandien, arba 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

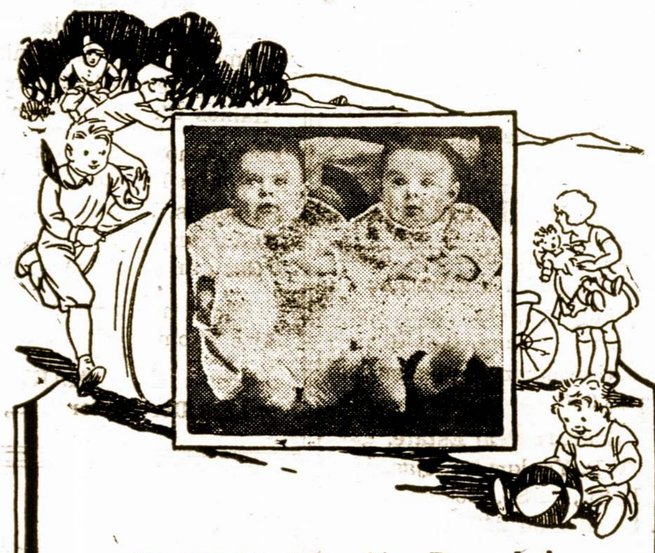

Štai Linksmi Bambino Dvynukai

Negalėjo ramiai ilsėtis per 10 mėnesių. Dabar miega ramiai ir auga riebyn. Perskaitykit žemiau pacituotą laišką ir nuspręskit nupirkti bonką Bambino savo kudikiui be jokio atidėliojimo. Šitas puikus kudikių vidurių valytojas privalo užimti žymiausią vietą kiekvienoje namninių vaistų šeputėje.

"Gerbiamieji:—
Šiuo laišku noriu jums ištarti širdingiausį ačiu už gerus vaistus, kuriuos man prisiuntėt. Per 10 mėnesių aš negalėjau ramiai primigti nei vieną naktį ir kaip greitai aplaikiau vaistus, kurious man prisiuntėt, tuojaus daviau savo kudikiams ir po to jie užmigo ir ramiai miegojo visą naktį. Aš turiu penkis kudikius ir mano nelaimei iki šiol nieko nežinojau apie šituos gerus vaistus, kuriais yra Bambino. Dar kartą tariu ačiu ir linkiu, kad šiuos vaistus naudotų visos motinos. Jie padarė stebuklus mano kudikiams ir dabar jie auga riebyn."
Mrs. W. K., New Britain, Conn.

Pareikalaukit dykai duodamo Bambino pavyzdžio ir Dr. Richterio Knygos Motinoms. Arba nusipirkite už 35c bonką Bambino iš savo vaistininko šiandien.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

Apsiskusk greitai

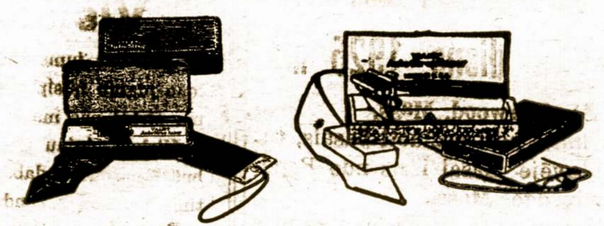

Su geru skustuvu, kuris skuta greitai ir gerai. Prastas skustuvas yra lėtas skutimasis. Patyrk, kaip suleidžiamas skustuvas gerai skuta. Pirk VALET AUTO STROP skustuvą, kuris suteikia komfortą ir gerumą skutime. Kaina nuo $1.00 iki $25. 00.

VARPAS

SAVAITINIS VISUONENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,
EINA KAS ŠEŠTADIENIS.
Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą." Siųsk pinigus šituo adresu:

"V—A—R—P—A—S"
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUKITE MUSŲ NAUJO 1925 METŲ KNYGŲ KATALIOGO.

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Laikraštis. Išeina Penktadieniais, 8 pusl., didelio formato visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvoje metams $3.00
Pusei metų pusė kainos.

"Dirvos" Agentura siunčia pinigus į Lietuvą ir partraukia gimines į Ameriką.

"D—I—R—V—A"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo gimines Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA S. V., KURIOS TURTAS ARTI $1,000,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $375,122.80. mirtinių. Pašalpų išmokėta $413,550.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

Platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 34-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Vietos žinios.

MAKAUSKIO IŠLEISTUVĖS.

Valstiečių Liaudininkų atstovas, p. J. Makauskis jau atsisveikino su So. Bostono Sandariečiais, liepos 12 d. išvažiavo į Waterbury, Conn., o iš ten vyksta į New Yorką ir liepos 18 d. sėda ant laivo. Jo apsilankymas Amerikoje labai sustiprino Sandariečius.

Liepos 11 d., vakare, vietinė moterų Sandariečių kuopa surengė p. Makauskiui išleistuvių vakarienę. Kadangi prisėjo ji rengti skubotai, be jokių garsinimų, tai susirinko tik apie trysdešimts Sandariečių į vakarienę. Tačiau upas buvo labai pakilęs pas visus. Kalbėtojai pareiškė, kad dabar Sandariečiai tai privalo tikrai sukrusti, kad atrėmus klerikalų reakciją, kad kademų diktatūriški įstatymai nenuslopintų pažangiosios dvasios. Gerb. Makauskis kalbėdamas pabriežė' kad klerikalai tokiais savo "įstatymais" tik rodo paskutinį savo pasispardymą. Gerb. Ivas pareiškė, kad Sandariečiai šiame momente turi pasirodyti ne tik žodžiais, bet ir auka. Ir tuojau sumesta **šimtas dolerių.** Stasys Mockus, vakaro vedėjas, pastebėjo, kad tai yra gražus So. Bostono Sandariečių pasirodymas ir reagavimas į klerikalų diktatūrą ir kad kitų kolionijų Sandariečiai privalėtų taip pat pasielgti. Kiti kalbėtojai, Norkunas, Paulauskas, Tulys, Šliakys, Čekanauskas, Rauktytė, etc., nurodė p. Makauskio nuopelnus Amerikoje ir linkėjo laimingos kelionės.

Aukuota sekančiai:

A. Ivas $25.00, Sandariečių moterų 78 kuopa $11.50, Sandaros vyrų 7 kuopa $11.50.

Po $5.00: Sandarietis, Augstas Jankauskas, K. Pratapas.

Po $2.00: Stasys Norkunas, V. J. Šliakys, V. M. Čekanauskas, Stasys Mockus, O. Palubeckienė, S. Jokubauskas, M. Biekša, K. Sungaila, A. Brainys ir J. Petrauskas.

Po $1.00: A. Frankevičius, J. Tribulauskas, V. P. Jankus, J. M. Nevis, J. Kapočiunas, V. Balčiunas, K. Žibikas, K. Vileišis, Tulys, S. Naudžiunas, A. Klemerauskas, S. Talutaitė, P. Apšiega, J. Nauburis, K. J. Paulauskas ir A. Juodgudis.

Po 50 c.: J. Rauktytė ir Mrs. Brainienė.

Viso aukų sudėta į Politinį Iždą lygiai $100.00.

ATYDA!

Šiuomi skelbiu, jog Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 1-mo apskričio valdybos posėdis įvyks sekančio pirmadienio vakarą, kaip 7:30, "Sandaros" svetainėje. Šis posėdis yra labai svarbus ir todėl kiekvienas valdybos narys butinai jame turi dalyvauti.

Matas Biekša, Pirmininkas.

EXTRA.

A. L. T. Sandaros 7-tos kuopos extra susirinkimas įvyks pėtnyčioj, liepos 17 d., savoj svetainėj, 327 E St., So. Boston, Mass.

Visi nariai butinai pribukite į susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Kaip tai "krikščionių" nežmoniškas pasielgimas Seime ir daug kitų svarbių reikalų. Pradžia 8:00 val. vakare.

Kuopos valdyba.

KAVALIERIŲ "OPAPA — OČIAČIA".

So. Bostono Sandariečiai kavalieriai rengia didelį "Opapa — Očiačia" liepos 26 d. Tai bus asmeniškas paskvilys, kur nors ant farmos. Onė Obelaitytė ir Bruno Overtas atliks vėliausiai pasirodžiusią performaciją. Bus fonių ir visko. Galės dalyvauti tik poros. Vedę ir pavieniai nepriimami. No fooling. Norima sudaryti 30 porų.

Merginos ir jauni celibatai susitarkite po porą ir kreipkitės informacijų prie kavalierių karaliaus barono Yugo, arba merginų apiekuno Mockevičiaus. Jie nurodys jums ko reikia ir kaip reikia, kad galėtute dalyvauti "Opapa — Očiačia" išvažiavime. Pasiskubinkite!

Taibus "Opapa — Očiačia"!

J. K.

ATSIDARĖ DAUKANTO MOKYKLA.

Jau buvo minėta "Sandaroj", kad atsidarė Simono Daukanto mokykla. Mokytojais yra p. V. J. Šliakys, buvęs "Sandaros" redaktorius, ir p-nia Z. Neviackienė. Mokinama nuo 9 iki 11 val. iš ryto. Vaikučiai gali čia išsimokyti lietuvių kalbos (gramatikos), istorijos ir tt.

Tėvai pasistengkite leisti savo vaikučius į Simono Daukanto mokyklą. Tegu jie užauga lietuviais ir išmoksta savo tėvų kalbą.

Valdyba.

PADĖKA.

Ukėsų draugija laikytam savo susirinkime nutarė išreikšti padėkos žodį dalyvavusiems jos ekskursijoje, kuri taip gerai pavyko, ir darbininkams kurie dirbo ant laivo. Ačiu p. Juodgudžiui už gerą ekskursijos išgarsinimą; ačiu virtuvės gasp. J. Sungailai ir A. Adomavičiui, taip gi J. Švagždžiui, P. Geležiniui, A. Posteliui, J. Baltušiui, J. Petrauskui, K. Jovaišai, A. Pavidžiui, J. Grubinskui, K. Vileišiui, L. J. Stasiuliui.

Reikia pasidžiaugti mums lietuviams turint tokį gabų vaikiną, kaip J. Švagždys, kuris nors ir yra čia gimęs bei augęs, bet nepamiršta, jog jis yra lietuvis ir neatsisako jiems dirbti. Budamas L. U. D. pirmininku stengiasi dėl labo draugijos viską, ką galima geriausiai. Gaila, kad mes negalime pritraukti prie savo organizacijų daugiau tokių darbščių čia augusių vyrų. Bet jau yra pradėta veikti, ir manoma, kad bus geros pasekmės.

L. L. S.

IŠKELIAVO LIETUVON.

Per SANDAROS Agenturą iškeliavo Lietuvon Stasys Pauliukas, iš Norwood, Mass. ir Petras Skuodas, iš Rumford, Me. Linkime draugams linksmos kelionės.

LITERATUROS VAGYS.

"Darbininke" atsirado koks ten "poetas" Trakiškis. To laikraščio 76 num. jis turi "parašęs" sekančias eiles:

ATMINČIAI.

Pirmos dienos pažinties
Karštos meilės praeities,
O saldžių sapnų naktis.

Kiek malonės nematytos?
Šypsos akys sužavėtos
Toj meili karšta širdis...

Vai tai buvo, visa buvo
Meilė džiugino, bet žuvo,
Tik beliko atmintis.

Kl. Jurgelionis, didelis bedievis, yra parašęs 1911 m. ir savo eilių rinkinin "Gludi - liudi" įtraukęs 1916 m. sekančias eiles:

ATMINTIS.

Ilgas rankų paspaudimas,
Pirmas meilės pajautimas!
Ir sapnų - sapnų naktis..

Tiek malonės neregėtos!...
Žėri akis užžavėtos,
Taip karštą — karšta širdis!...

Ak, tai buvo viskas buvo,
Šildė, džiugino... bet žuvo...
Ir teliko atmintis.
1911.

Vadinasi, "šventas" katalikas pasivogė bedievio eiles, truputį iškraipęs, patalpino į juozapiečių organą ir "Aš poetas". Jovalo ženklai gražiai rodosi. Gaila, kad ir p. Gudas pritaria tokiems šventvagiams, talpindamas jų "kurybą".

Real Estate

WATERTOWN'E

2 šeimynų namas po 6 kambarius su geriausiais improvementais ir gražus šmotas žemės, geras pirkinys, prekė $8,500, įnešti $1,000. Klauskite pas:

JENNESS REALTY CO.,
169a Brighton Ave.,
Allston, Mass.
Tel. Stadium 1521.

DORCHESTER'Y

Kampinis 3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais, atdaras plumingas, kieto medžio grindys, furnice šiluma, prieky ir užpakaly piazai, dėl greito pardavimo prekė tik $11,000, su mažu įnešimu.

City Point.

Prie pat Columbia Rd. 3 šeimynų 11 kambarių namas su visais įtaisymais, elektra ir atskirai steam šiluma. Greitai nori parduoti prieinama kaina su įnešimu $3,000.

Sandaro Real Estate,
V.P. Yankus, vedėjas,
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

CITY POINT

Naujas 2 šeimynų namas su garadžium, turbut greitai parduotas, bo savininkas jau kraustosi į kitą miestą.

A. Ivas,
110 Tremont St., Room 508,
Boston, Mass.
arba
361 Broadway, S. Boston, Mass.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS
414 Broadway, S. Boston, Mass
Ofiso Tel. S. B. 441
Res. West Newton 2284

Didėlis Išvažiavimas!

Rengia Cambridge'o lietuvių koperatyviška Bendrovė.

Sekmadieny Liepos-July 19 diena 1925 m.

Ant ALEKO FARMOS, Wilson St., Norwood, Mass.

Iš Cagbridge'jo išeis BASAI, kurie nori važiuoti basais, turi užsiregistruoti Bendrovės Krautuvėje. Basai išeis nuo Bendrovės namo, 39 Portland St., Cambridge, Mass.

Vietos ir apielinkės lietuviai dalyvaukite šiame piknike prie Ežero, turėkit maudynių siutus, galėsit maudytis.

Kelrodis: Karais ir automobiliais reikia važiuoti sekančiai: Važiuojant iš Bostono ir kitų kolionijų, važiuokit iki Norwood Central, ir ten važiuoti Walpole St. iki Wilson St. Privažiavus Wilson Street, važiuoti juomi iki farmos.

PIKNIKAS
Visiems Lietuviams

Rengia Lietuvių Moterų Apšvietos Pašalpinė Draugija.

NEDĖLIOJE
Liepos-July 19 d., 1925 m.
Kazakevičiaus Ukėje
Liberty Street, Randolph, Mass.

Gerb. vietos lietuviai:

Šis piknikas bus vienas iš gražiausių kada nors buvusių piknikų. Bus visokių valgių ir gėrimų, o žaislų tiek kiek kas norės. Pasižymėjusiems įvairiuose sportuose ir žaisluose bus duodamos dovanos, žodžiu sakant, šitas piknikas bus smagiausis. Vieta labai gera, lygi pieva, bušynai ir miškai. Dalyvaukite visi šiame piknike.

Kelrodis: Iš Bostono reikia važiuoti per Mettaphan ir iš ten paimti karą Randolph ir važiuoti iki Liberty St. Busai išeis nuo Lietuvių svetainės, kas nori važiuoti busais, tai prašome skubiai nusipirkti bilietą "Sandaros" Adm. ofise, arba pas Draugijos nares. Visus kviečia KOMITETAS.

Juozas M. Vervečka,
(Veracka)
LIETUVIS ADVOKATAS
Praktikuoja dviejuose Ofisuose:
684 No. Main St., Brockton, Mass. Tel. Brockton 7180
414 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 0948.
Namų Tel. So. Boston 3429-W

Dorchester Clothing Co.

SIUVIMO IR TAISYMO DRABUŽIŲ ĮSTAIGA.

Siuvam naujus ir taisom senus vyrų ir moterų drabužius pagal naujausias madas. Darbą gvarantuojame. Paimame iš namų ir pataisyt us pristatome į namus, patarnavimo geresnio ir kainos žemesnės niekur negausite.

Kainos tik už prosinimą moteru siutų.

Plain vilnonis ar šilkinis $1.00	Vilnonis ar šilkinis, ... $2.00
Su penels Pletete $2.00	Su penels, ... $2.75
Su penels, ... $1.50	Su aplink pletete, ... $3.50
Velvetinis, ... $1.00	Su kolnieriu visas pletete ir kapsais, ... $6.00

Garu ar sausai prosyti:

Musų noras visus patenkinti ir darbą atlikti gerai. Šaukite šiuom telefonu: Dorchester 5823.

MARTIN VALIULIS, Savin.
1273 Dorchester Ave., Dorchester, Mass.

Tel. So. Boston 4000.

DR J. C. LANDŽIUS-SEYMOUR
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

Gydo aštrias ir kroniškas užsisenėjusias ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal vėliausius metodus, kaip tai: ultravioletiniais spinduliais, kwartz žiburiu, Thermo Therepa ir kitais elektros medikališkais budais. Egzaminuoju kraują, šlapumą ir spiaudalus, savo labaratorijoj. Nutraukiu X-RAY paveikslus. Taipgi suteikiu patarimus laiškais.

Ofiso valandos: nuo 9 ryte iki 9 vakare.

381 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.

PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ.

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.

OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.

Visiškas Išpardavimas

Lai bus jums žinoma, kad šiuo tarpu jųs nesurasite visame Bostone pigiau nusipirkti furnišių ir kitų namų reikmenų kaip kad galima pirkti pas mane.

Viskas pigiau negu, kad ištiesų man pačiam lėšavo. Viskas turi but išparduota dabar. Priežastis aiški — aš išeinu iš biznio. Nuolatinis pakėlimas randos už krautuvę, taip kad esu dabar priverstas mokėti 3 kartus tiek, kaip kad pirmiau mokėjau, mane priverčia biznį užbaigti. Patarčiau jums ištiesų pasinaudoti šiąją proga nusipirkti forničius pas mane pigiai.

Atsilankykite pažiurėti, o patįs persitikrinsite.

M. OLIM,
388 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karpenterio šapa parsiduoda.

Parsiduoda karpenteriška šapa su 2 mašinoms kabinacijų, 1 mašina kitos, 5 mašinos 1 cirkeliavimo mašina su piela ir portaibelis. Geras pirkinys.

R. MARINO,
62 Dorchester St.,
So. Boston, Mass.

Brighton Mass.

Parsiduoda Brightono Lietuvių Korporacijos valgomų daiktų grosernė, po No. 24 Lincoln St., Brighton, Mass. Krautuvė patogioj vietoj; lietuvių apgyventa, viskas moderniškai įtaisyta, šaldomosios mašinos etc.

Parsiduoda už $6,000.

Platesnes žinias galite gauti pas

J. MOTUZAS,
34 Linsoln St., Brighton, Mass.
Nuo 5 iki 8 val. vakare.

Naujoj Vietoj.

Geriausis So. Bostono Kostumeriškas Kriaučius vietos Sandarietis persikėlė į naują vietą. Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausios mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosinam kaip vyrų taip ir moterų.

(ant antrų lubų.)

Musų antrašas tokis:
A. SIMOKAITIS,
344 Broadway, So. Boston, Mass

Bronis Kontrim

Constable, Real Estate, Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas

361 W. Broadway.
Tel. So. Boston 0605
Tel. So. Boston 2483-W.
120 Marine Road
SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. ŠALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3520

NAUJAS
Išpardavimas
Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.